

VOL. XVIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Kovas-March 12 d., 1931

No. 60

Chicago Tribune Rašytojas
Apie Gyvenimą Maskvoje

Sovietų valdžia, per pastarus trejus metus neįsileidusi Chicago Daily Tribune korespondentų, dabar vėl sutiko įsileisti. Vasario mėnesį Tribune pasiuntė į Maskvą savo paryžiškį korespondentą, Henry Wales, kuriam, pasak paties korespondento, sovietų vyriausybė leido rašyti visa, ką jis pastebės, be jokių varžymų, tik kad nerasytų visa, ką nugirdęs, tų girdų nepasistengęs gerai patikrinti.

Savo korespondencijose, kurių Tribune įdėjo jau tris, Henry Wales sako, kad nuo 1928 metų Maskvoje nedaug kas pakitę. Mieste išnykusios tik privatinės krautuvės ir papirus pardavinėtojai gatvėse. Gyventojai, kaip ir pirmiau, labai blogai apsitaisę, bet nepastebėt, kad badautų. Besibastantių benamių vaikų daug mažiau bematyt.

Maskvos pakraščiuose, pasak korespondento, statoma daug naujų namų darbininkams, tik dabar, dėl stiprių šalčių, statybos darbai sustoję.

Darbininkai knygutėmis gali gauti mėsos 16 kartų per mėnesį, bet dažnai gauna tik 4 ar 5 kartus. Duonos, bulvių ir kopūstų tai jiems duodama kaip reikiant.

Automobilais tik komunistų vadai ir valdininkai važinėja.

Taksi ir privatinis automobilų Maskvoje labai maža. Automobilus turi tik žymūs komunistų vadai ir valdininkai. "Izvoščikų" taip pat nedaug. Dauguma jų—buvę "kulokai", vadinasi, turtingesni ūkininkai. Kulokai, sako korespondentas, yra bėtiečiai. Tūkstančiai jų yra ištremti į žiemius, kur jie dirba daugiausia miško darbus. Sovietų vyriausybė tikrina, kad jie nesą areštantai ir prievarta dirbti nevaromi. Formaliai, tai esą tiesa, nes atsisakantieji dirbti negauna maisto, ir tuo būdu turėtų baduoti mirti. Bet baduoti mirti, ar sušalti, žmonės, žinoma, nenori, o todėl eina dirbti "savo noru."

Nuolatinis maisto ir kuro krizis Maskvoje

Maskvoj, sako Tribune korespondentas, yra nuolatinis ne tik maisto, bet ir kuro krizis. Del stokos kuro vyriausybė išleido įsakymą, kuriuo einant šiluma kambariuose neturi siekti daugiau kaip 53 laipsnius Fahrenheito. Tas įsakymas liečia ir viešbučius, dagi tuos, kuriuose gyvena beveik išimtinai svetimšaliai, butent Savoy, Grand ir Metropol.

Visi tie viešbučiai yra kimštini piršikimš. Pirmuose dviejuose gyvena daugiausia amerikiečiai ir vokiečių inžinierai.

Chicago ir apieškinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugumo debesuota; gali but sniego; vidutiniai vėjai stiprus žiemų krypties vėjai. Vakar temperatūra įvaivavo tarp 25° ir 32° F.

Šiandien saulė teka 6:08, leidžiasi 5:52. Mėnuo teka 2:50 ryto.

riai, o trečiame—daugelis britų pasiuntinybės valdininkų. Gauti tuose viešbučiuose kambarį labai sunku. Korespondentas sako, kad pirmą naktį jam tekę nakvoti Metropol mažame kambarėly, ir taip šaltame, kad jis nesusalęs tik dėl to, kad turėjęs atsigabėjęs nuosavių vilnonius apklodus. Ant rytojaus, narkomindelo [vidaus reikalų komisariato] įsakymu, jam būvęs dyotas kambarys su alkovu ir vana. Už tą kambarį jis turįs mokėti \$15 dienai.

Viskas begalo brangu

Viskas begalo brangu sovietijoje, sako korespondentas. Imbrikėlis arbatos be pieno ir be citrinos, bet su pakankamai cukraus ir karšto vandens, moka 67 centus, o puodukas bauriausios kavos su kondensotu pienu—75 centai. "Ham and eggs"—trys kiaušiniai su mažyčiu gabalėliu kumpio—moka \$1.75. Ikrų (kaviaro) porcija—\$2.90. Pietūs, susidedą iš sriubos, žuvies ir mėsos ir stiklo arbatos—\$5. Blynėliai su žele—\$1. Butelių Krimo vyno—\$11. Užsienų vynas—\$25. Mažytė karafėlė vodos—\$2.

Bendrai, kainos viešbučiuose ir restoranuose per pastarus trejus metus pasoko trigubai, sako korespondentas, tačiau, kas turis pinigų ir galis mokėti, dėl to nesiskundžias, by tik galis gauti maisto ir gėrimo.

Maskvoj vėl ilgos eilės ties duonos krautuvėmis

MASKVA, kovo 11.—Maskvoje vėl jaučiama duonos stokos. Ties duonos krautuvėmis pasirodė vėl ilgiausios eilės žmonių, tačiau daugelis darbininkų negali gauti dagi nedidelės savo duonos porcijos—14 uncijų. Kiti asmenys gauna tik po 7 uncijas. Užtat duodama dar po 6½ svaro bulvių ir po 7 uncijas mūilo mėnesiui. Gabalėlis prausiamo mūilo laisvoj rinkoj moka 3 dolerius.

Maskvos Rabočaja Gazeta ramina gyventojus, kad duonos esą mieste pakankamai, jos stoką pasireiškianti tik dėl to, kad blogai esąs organizuotas pristatymas į kooperacijos krautuves.

Metropolitan Operos daininkas nusizudė

NEW YORKAS, kovo 11.—Praeitą naktį savo apartamente nusizudė čia William Gustafson, 42 metų amžiaus, Metropolitan Operos basistas. Sako, kad nusizudymo priežastis būvęs nesusitikimas šeimoj.

Karalius Zogas slapta apleido Viena

VIENA, Austrija, kovo 11.—Albanijos karalius Zogas, kuris buvo atvykęs čia gydytis, šiandien išvyko atgal į Tirana. Kadangi buvo pasikešimimų jį čia nužudyti, tai jo išvykimo laikas ir kelionės kryptis buvo laikoma slapta.

Girtosios prohibicijos vaisiai

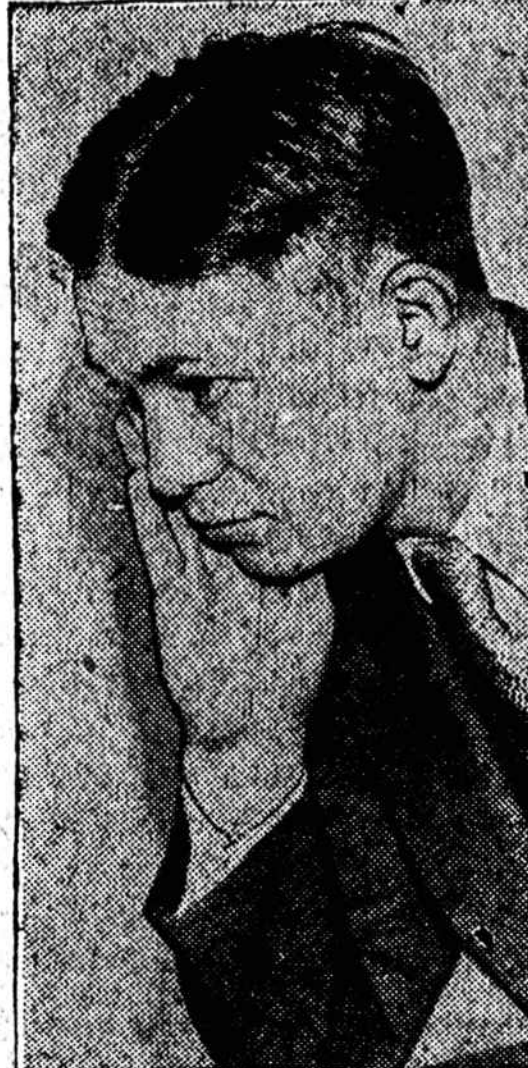

ARLENE DRAVES

VALPARAISO, Ind., kovo 11.—Vakar čia pasibaigė klauki kriminalinė byla, kurioj vienas jaunas Gary, Ind., vaikėzas, Virgil Kirkland, 20 metų amžiaus, buvo apkaltintas žiauria žmogžudybe, butent užmušimu 18 metų amžiaus mergaitės Arlene Draves, kurią jaunas gal-

važudys ir kiti jo sėbrai dar buvo iškoveikę.

Byla buvo nagrinėjama dvyliką dienų. Prisiekusieji posėdininkai pripažino Kirklandą kaltą pirmo laipsnio žmogžudybe ir nustatė jam bausmę—kalėjimą iki gyvos galvos, nors prokuratura reikalavo mirties bausmės.

VIRGIL KIRKLAND

Galvažudybė įvyko praėjo lapkričio mėnesį Gary, Ind., kur keletas vaikėzų ir mergaičių, jų tarpe ir Arlene Draves, vakare susirinko vienuos namuos girtavo.

Ryšų su tuo todėl yra suimti dar keturi kiti vaikėzai, tos girtos ir atgrasijos "puotos" dalyviai, kurių teismas įvyks vėliau.

Gandhi nenustebęs britų konservatorių nepalankumu

AHMADABADAS, Indija, kovo 11.—Mahatma Gandhi, Indų nacionalistų vadas, pasakė, kad jis nę kiek nesistebis britų konservatorių partijos nutarimu nedalyvauti busimaj apvalaus stalo konferencijoj Indijoj. Baldwinio, britų konservatorių vado, atvirą pareiškimą apie savo partijos nusistatymą jis galis tik sveikinti, nes tatau Indijos kongreso partijai paroda, kokios pajėgos prieš ją stovi.

"Konservatoriai bijo vadinamų apsaugos rezervacijų, ir jie turi tiesos", pasakė Gandhi. Kongreso partija, pasak jo, nepriimsianti nę kokių apsaugos rezervacijų, kurios aiškiai nebūsią Indijos naudai. Jei kongreso partija busianti atstovaujama apvalaus stalo konferencijoje, tai ji eisianti į ją su gryną sąžine ir visomis savo kormomis ant stalo.

Charlie Chaplin eina į baudžiamąjį kalėjimą Prusijoje

BERLYNAS, kovo 11.—Charlie Chaplin, Amerikos filmų komikas, šiandien "pasidavė" Berlyno policijai, norėdamas aplankyti policijos mokyklą ir didžiulį baudžiamąjį Prusijos kalėjimą. Jei bus tinkamų patogumų, Chaplinas parodys kaliniams ir savo paskutinį kurtamųjų paveikslų veikalą "Miesto žiburiai", kaip kad jis neseniai padarė Amerikoje Sing Sing kalėjime.

Du Argentinos kariuomenės lakunai žuvo

BUENOS AIRES, Argentina, kovo 11.—Jų aeropalmui nukritus žemnė, užsimušę du Argentinos armijos lakunai, leit. Guido ir jo brolis.

KAUNAS.—Vyriausybė numato panaikinti antrąsias ir trečiąsias tarnybas, butent, tam pačiam asmeniui neleisti užimti kelias valdiškas vietas.

Mirė Valstybės Vicesekretorius J. P. Cotton

WASHINGTON, kovo 11.—Vakar vakarą mirė Joseph P. Cotton, Valstybės Vicesekretorius ir vienas žymesnių Amerikos diplomatų. Per pastarąs šešias savaites jam buvo padarytos dvi didesnės operacijos.

Smarkus žemės drebėjimas Turkijoje

ISTANBULAS, Turkija, kovo 11.—Praeitą naktį Smirnoje įvyko smarkus žemės drebėjimas. Išsigandę gyventojai bėgo iš namų į gatves, kapines ir kitas atviras vietas.

Kadangi visoks susisiektimas nutrauktas, smulkesnių žinių apie padarytus nuostolius kol kas negauta.

Sekmadienio įstatymas—darbininkų kovos ginklas

JOHANNESBURGAS, Pietų Afrika, kovo 11.—Del algų apkarpymo, Pietų Afrikos geležinkeliečiai buvo pasirengę paskelbti visuotinį streiką, bet dabar jie surado dar geresnį, nes kaip streikas, ginklą savo teisėms ginti.

Unijų vadai surado, butent, seną sekmadienio šventimo įstatymą, išleistą Krugerio laikais, kuriuo einant keliaavimas traukiniais sekmadieniais yra baudžiamas nusikaltimas.

Dideli šalčiai ir sniego audros Europoje

LONDONAS, kovo 11.—Beveik visoje Europoje užėjo stiprus šalčiai, taip pat siaučia sniego audros. Del pūgų ir šalčio daugely Europos miestų mokyklos tapo uždarytos. Anglijoje sušalo keletas žmonių.

Ispanijos provincija rengias pasiskelbti respublika

PARYŽIUS, kovo 11.—Iš Barcelonos, Ispanijoje, praneša, kad nauja Katalonijos Respublikos partija paskelbė deklaraciją, kuria reikalaujama Katalonijai visiškos autonomijos.

Deklaracijoje paskelbiama visiškas mokyklų atskyrimas nuo civilinės ir bažnytinės valdžios, teisė vartoti kataloniečių kalbą, apsaugos sąžiningai įsigytam turtui garantija; darbininkų teisė gauti pakankamą atlyginimą už darbą ir apdraudą nuo ligos, senatvės ir nedarbo.

Deklaracijoje sakoma:

"Naujoji partija įsteigia demokratijos ir kataloninio respubliką jų bendrais principais. Kovo 22 dieną mes padarysime įvairių valstybės aktų, kuriais bus pradėtas mūsų darbas."

6 traukinio vagonai iš truko iš bėgiu

MOBERLY, Mo., kovo 11.—Ši rytą netoli nuo Coatesville, Mo., ištruko iš bėgių penki pasąžierinio Wabash traukinio No. 11 miegamieji ir vienas valgomasis vagonai. Keletas pasąžierių buvo lengvai sužeisti.

Bėgimas iš sovietų Rusijos į Suomiją

HELSINKAS, Suomija, kovo 11.—Per pastarus metus iš sovietų Rusijos į Suomiją atbėgo 18 tūkstančių žmonių. Pagal tautybę pabėgėlių buvo 10 tūkstančių rusų ir 8 tūkstančiai suomių.

Serga buvęs Vokietijos kancleris Mueller

BERLYNAS, kovo 11.—Hermann Mueller, buvęs Vokietijos kancleris, vėl rimtai susirgo tulžies akmeniu, dėl kurio jam prieš dvejatą metų buvo padaryta operacija.

Kaip Rietavo klebonas kun. Spudas suktybe gavo dvarą

Sensacinga kunigo Spudo ir jo sebro notaro Misevičiaus byla del prigavystės šiaulių Apygardos teisme

(Tęsinys)

Lygiai 7 val. vakaro. "Prašau stot"—teismas išeina pasitarti ir padaryti galutiną savo šioje byloje sprendimą.

Paskutinei togi pranykus už teisėjų kambarėlio durų, salėj suužia avilys. Pakyla karšti "šalių" gincai publikoje. Visi, užbėgdami teismo sprendimui už akių, daro savo sprendimą ir teisina arba kiša teisiamuosius ilgiems metams į kalėjimą. Mažai kas iš esančių salėje susilaiko nuo savo nuomonės ir išmintingai tyli, ramiai laukdami, ką pasakys pats, visoms aistroms šaltas ir bešališkas teismas. Kažkas kažkam kažku-riame salės kampe net lažybų siulo kirsti. Ir už barjero sustatytuose suoluose, kur sėdi žiurovais garbingi ir apžilę civilistai sunkiai išlaikoma jų amžiumi ir padėčiai derama rimtis. Ir jų tarpe daug išraudusių iš susijaudinimo ir ginčo veidų. Šit, vienas visados rimtas ir ramus teisininkas dabar karštai kažką įrodinėja pralotui Narijauskui, kuris visą bylos svarstymo laiką dalyvavo teisme kaip Telsių vyskupijos kurijos atstovas stebėtojo rolę.

Bet, štai, skambutis. Užimas vienu momentu pavirsta kapų tyla. Visų kaklai ištiesti, kvapas sulauktytas ir išplėstos akys nukrypusios į teisėjų kambarėlio duris. Bet pasirodo, kad visai be reikalo. Iš teisėjų kambario tik paskambino kažko pasigėdė, kas jauno ir mitraus sekretoriaus teisėjams tuojau nunešama.

Jau 8, jau ir pusė devynių, laikrodžio rodyklė slenka dar toliau, o to slėpiningo kambarėlio durys vis dar uždarytos. Ką tai galėtų reikšti? Vieni sako, kad toks ilgas teisėjų pasitarimas nieko gero teisiamiesiems nelemia, nes, matyt, jiems ten "kažkas" rengiama. Kiti gi visai neabejoja, kad dabar jau teisiamieji bus išteisinti, nes jei teismas ilgai tariasi—vadinasi, yra nuomonių nesusitarimas, yra abejonių dėl teisiamųjų kaltumo. "Jei teismas juos laikytų kaltais, tai per penkias minutes jiems verdiktą

išneštų", — kažkas pareiškia prieštaravimo nemėgstančiu balsu.

Baigiasi devinta. Ir štai, vėl skambutis. Dabar jau "tikras", nesuvedžiojantis. Visi savo vietose. Tylą rėžia ramus teismo pirmininko balsas:

—Teismas, išnagrinėjęs...

nutarė nubausti kun. Igną Spudą 1½ metų sunkių darbų kalėjimo

Sudarytą 1925 m. spalio 29 d. pas Tauragės notarą pirkimo-pardavimo aktą panaikinti, apgaulingai nusavintą išlygų dvarą iš kun. Spudo atimti ir grąžinti jį jo savininkei Girdvainienei.

Visas teismo ir bylinėjimosi išlaidas uždėti pasmerktajam.

Notarą Misevičių pripažinti nekaltu ir išteisinti.

Palikus kardomąją priemonę tą pačią (50,000 litų užstatą) Kun. Spudas vietoje neareštuojamas. Sprendimu, girdėti, jis nepatenkintas ir ketina apeliuoti į Vyr. Tribunolą. Prokuratūra gi, teko girdėti,

kelianti kun. Spudui naują badžiamąją bylą

už kun. Balintavičiaus ir Tekoraitės prikalbinėjimą duoti melagingus nurodymus po priesaiką.

Pertvarkomas kaulių supirkinėjimas

KAUNAS.—"Maisto" bendrovė bekoninių kaulių supirkinime žada įvesti pagerinimų. Šeštadienį bendrovėn buvo sukviešti kaulių supirkinėtojai ir agentai, kuriems direktija davė įvairių nurodymų, kaip supirkinėti kiaušes, kad supirkinėjimas visur būtų vienodai atliekamas. Tam reikalui tvarkyti "Maisto" direktija yra išleidusi taisykles, kuriose nurodoma, kaip savo darbus turinti atlikti kaulių supirkinėtojai. Be to, ūkininkų potogu-mui "Maisto" direktija išleido lakštelį apie tinkamų bekonui gaminti kaulių privalomumus.

Velykos

Jau čia pat. Neužmirškite jog jusų tėveliai, broliai ir sesutės laukia jusų pasveikinimo. — Palinksminkite juos, pasiųsdami jiems pinigų paštu ar telegrama per

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų.
Šventadieniais nuo 9 iki 1 valandų

KORESPONDENCIJOS

Rhineland, Wis.

Lietuviai nuteistas visam amžiui kalėti už žmogžudystę

Pracitų metų birželio 2 d. visa apeliacinė buvo sujudinta žiauria žmogžudyste. Du apsimaskavę plėšikai įėjo į užeigą ir paliepė iškelti rankas. Matt Yšora iškėlė rankas ir paskui atsigulė kniupsčias ant grindų. Jis visai nespriešino banditams. Nežiūrint to, banditai paleido keturis šūvius į gulintį Yšorą. Kadangi kulkos kliudė galvą, tai nelaimingasis tuoj ant vietos ir pasimirė. Po to banditai išėmė pinigų iš registro ir iškraustė nušauto Yšoro kišenes.

Ta neįmanomai žiauri žmogžudystė baisiai sujudino vietos gyventojus. Tada niekam neatėjo į galvą, kad tą žvėrišką darbą galėjo papildyti lietuviai. Atrodė, kad galvažudžiai bus nesuimti. Bet praėjus trims mėnesiams misterija pradėjo aiškėti. Policija pamazū užėjo, taip sakant, pėdsakus. Ir štai vieną gražią dieną tapo areštuotas "lombardžekis" Jonas Stonis. Pasirodė, kad Stonis buvo vienas tų žmogžudžių. Kovo 5 pasibaigė jo teismas. Prisaikintieji teisėjai rado jį kaltu pirmo laipsnio žmogžudystėje. Teisėjo nuosprendis: kalėjimas iki gyvos galvos.

Stonis yra 49 metų amžiaus. Pirmą kartą su juo dalyvavo ir kitas lietuvis, kuris policijai yra žinomas, bet kol kas nesuimtas, nes slapstosi.

— M. A. S.

Racine, Wis.

Lietuvių Brolių, ir Seserų Dr-tės būnco balius nusigėdė gražiai. Publika atsilankė pušėtinai, tad draugijai ir peino liko. Bet visų pirma turio tarti aciu draugijos nariams ir narėms už jų patarnavimą ir prisidėjimą prie balius. Taipgi pažymėsiu visų aukotojų vardus: Ona Judickienė, Rozalija Iliebiene, Emilija Murgaitienė, Veronika Margienė, Marijona Daubariene, Antanas Valiukas, Simonas Zupkevičius, Monika Valavičienė, Petronėlė Staponaitienė, Andrius Čivas, Antanas Judickis, Mateušas Tivas, p. Šveikauskienė, p. Čiuplinskienė. Jos ir jie prisidėjo prie užkandžių. Prizus aukėjo: vyrų pirmą prizą aukėjo S. Ragauskis, antrą—Antanas Valiukas, moterų pirmą prizą—Marijona Daubariene, antrą—Antanina Gutauskienė. Į būnco balius rengimo komitetą įėjo A. Judickis, Andrius Čivas ir P. Staponaitis. Mes, rengimo komitetas, nuoširdžiai ačiujame visiems aukotojams ir aukotojoms ir visai gausingai publikai.

Publika mūsų parengimu buvo užganėdinta. Gal kartais ne visi, nes buvo gavėnios laikas.

CHAS JOSEPH

Mūsų keliaujantis agentas lankosi po apeliacinę miestelį užrašinėdamas Naujienas, pardavinėdamas knygas. Šiomis dienomis bus Aurora, St. Charles, Rockford, Kewanee, Moline, Rock Island, Peoria ir Spring Valley. Prašomi draugai ir rėmėjai jį paremti.

J. J. AUKSKALNIS

gyvenas
1354 Harrison St.
Gary, Indiana
Yra Naujienų įgaliotas rinkti prenumeratorių ir pardavinėti knygas. Jisai lankys Michigan City, Ind., Indiana Harbor, Ind., Muskegon, Mich. ir kitur. Prašome jį paremti.
Naujienų Administracija.

vo balse už stalinčius ir neduosia ir nuo šios valandos nesisipijė dr-jos susirinkimuose nė viena colį peržengti dr-jos įstatus.

Toliaus tas maskvinis pekelis sako, kad atsiradusi saujalet politikierių ir mensevikų, kuri buk laužanti dr-jos įstatus. Tai yra melas, nes visi nutarimai yra daromi didžiumos balsais ir kaip didžiuma nutaria, taip ir daroma. Politikierių gi jokių pas mus nėra ir jokios politikos nevaroma, nes draugija yra pasaulinė ir vien tik nelaimės ištiktų narių šelpimu tesirupina.

Tas pats pekelis dar rašo, kad pirmininkas buk norys nuvesti draugiją į bažnyčią, arba nors į bažnytinį sklepą. Kaip aš galiu vesti draugiją į bažnyčią, jei pats prie bažnyčios nepriklausau? Kaslink bažnytinio skelpo, t. y. svetainės, tai nēr ko nusigasti, nes biznį galima vesti su bile kokia svetaine. Tešias dr-ją bažnytinę svetainę iškišio jokia parengimo dar neturėjo, nors draugijos nariai ir nėra prišingi bažnyčiai svetainei, išėjus gal maskviškius.

Pagalios tas pekelis suranda, kad mūsų dr-joje randasi patys tamsiausi "apuokai", kurie esą pasinėrę gilioj tamsybėj ir tik vieni Maskvos klapčiukai tėra apsišvietę. Reikia pasakyti, kad kiek man teko pastebėti, tai yra tik priešingai: kad tamsiausias elementas ir yra patys Maskvos klapčiukai. Be to jie yra didžiausi begėdžiai ir kiekvieną kūrį negar-

bina Maskvos kaip imanydami kolioja ir šmeizia.

Kalbant apie laužimą dr-jos įstatų reikia priminti, kad tas pekelis yra kaip tik pirmas laužytojas, nes jis pirmas laužė dr-jos įstatą, kad neturi būti užsipuldinėjimo ant narių, nežiūrint kokių pažiūrų jie nebūtų. Bet apie tai teks su tuo "rašytoju" pasikalbėti dr-jos susirinkime.

Maskviškiui "rašytojui" nepatinka ir primininko išrinkimas. Esą pirmininkas išrinktas keistu būdu. Pas mus renkant dr-jos viršininkus yra vartojamas slaptas balsavimas ir gavęs daugiau balsų tampa išrinktas. Tad gavęs daugiau balsų ir likau pirmininku, kas labai nepatiko stalinčams, nes pralaimėjęs buvo jų tavorščius. Reikia pasakyti, kad pernai ir užpernai pirmininku buvo jų žmogus, tad nuolatos dr-jos susirinkimuose skambindavo apie mirusį komunizmą, taip kad nebebudavo kada ir svarstyti dr-jos reikalus. Net ir savus kalbėtojus buvo bepradėdęs kviestis į susirinkimus. Nariams tai nusibodo ir jie siems metams išrinko nepriklausomą pirmininką.

Mes esame gavę labai garą pamoką iš S.L.A. Kiek jie ten yra pridarę žalos! Tačiau, pagalios, S.L.A. išslavė tas sąslavas ir dabar gyvuoja sau ramiai ir veikia netrukdomas. Tas mokinia ir raciniečius neapsileisti Maskvos klapčiukams. — L. B. S. Dr-jos Pirm. Pr. S-tis.

Milwaukee, Wis.

Misionierių misijos ir pamokslai.

Kaip jau pirmiau "Naujienose" buvo minėta, vasario 8 dieną vietos bolševikai buvo surengę misijas. Pamokslininku buvo paskirtas kuniga X. Mocky, kuris drožė karštą pamokslą prieš katalikišką tikėjimą ir prieš kunigėlius. Tai dietuviškos parapijos kunigas Balinskas turbut išsigando, kad X. Mockus nepaviliotų iš jo parapijonų, nes iš savo pusės ant greitųjų vasario pašakutinėmis dienomis surengė misijas, kurios tęsėsi per visą savaitę.

Vasario 28 d. vakare, turėdamas liuso laiką, ir aš nuėjau misionieriaus pamokslą pasiklausyti. Jis savo pamokslą didesnę dalį buvo atkreipęs bažnyčių naudai: Pasakoję, kad paprasti žmoneliai visados daugiau pinigų del bažnyčių duoda, negu turtuoliai. Girdi, jeigu turtuoliai tiek pinigų duotų, kiek paprasti žmoneliai, tai būtų galima aukšines bažnyčias išbudavoti.

Bet reikia pastebėti, kad jei turtuoliai savo turtus atiduotų kunigams del bažnyčių, tai kunigėliai ne tik aukšines bažnyčias imtų budavoti, bet ir po kelias jaunas gaspadines galėtų laikyti.

Toliaus jis savo pamokslą pasakoja, kad moters daugiau lanko bažnyčias, negu vyrai. Vyrai, girdi, daugiau lanko kalėjimus, negu moters. Taigi čia reikia pasakyti, kad ir patys kunigėliai yra vyrai

ir jie kalėjimuose vyrų skaičių padaugina. Pavyzdžiui kunigas Macochas. Panelei švenčiausiai karoliui nukabino, arba kunigas Smitas, kuris New Yorke savo meilužei atliko operaciją, kaip kokis bučėris. Bet kam čia ieškoti svetimtųjų, kad mes turime savųjų. Pavyzdžiui, kunigas Olsauskas, kuris Lietuvoj savo meilužei užnėrė kilpą ant kaklo.

Prie užbaigos misionierius išbarė moterėles ir merginas, kad jos savo dreses iš viršaus ir apačios vis labiau pakierpa. Bet kam čia reikėtų

ATĖJO naujas "Kovos" numeris, Lietuvos socialdemokratų užsieny laikraštis. Galima gauti "Naujienose". Kaina 10c.

— Kaimynų Jonas.

NAUJIENŲ DOVANOS

Dar Niekad Nebuves Pasiulijimas

NAUJIENOS duos visiems NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, kurie dabar užsirašys NAUJIENAS sau, savo draugams bei giminiams

VISAI DYKAI KNYGŲ

Metiniams Prenumeratoriams už \$5.00
Pusei Metų už \$2.50

Pasirinkimas tik grupėmis

No.	Kaina	No.	Kaina
Grupė I. \$2.50			
24 J. VISOŠKOS Tikri Juokai	.80	66 KARLO KAUTSKIO Kas yra Socializacija	.20
25 DR. KARALIUS Barbara Ubyrka arba Klioštoriai ir Jezuitai	.75	72 W. SHAKESPEARE'O Machbeth	.75
26 MARIJOS KONOPNIKOS Pagal įstatymus	.75	Viso	\$5.00
28 ERKMANO ŠATRIJONO Laikrodininko Atsiminimai	.20	Grupė V. \$5.00	
Viso	\$2.50	7 A. JANULAIČIO Aitija	.25
Grupė II. \$5.00			
6 ISTORIJA CHICAGOS LIETUVIŲ	\$1.75	8 S. MATULAIČIO Dvi kelionės į Tolimą Šaurę	.40
7 JANULAIČIO Aitija	.25	31 A. OLSZEWSKIO Pasaka apie Kantriją Aleną	.35
8 S. MATULAIČIO Dvi Kelionės į Tolimą Šaurę	.40	38 L. TOLSTOJAUS Pragarų Arginimas	.15
14 DR. J. ŠLIUPO Kiek Senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo pastumėjimui. Gamtos mokslų priekyn	.40	37 OLIVER SCHREINERIO Sapnai	.35
31 OLSZEWSKIO Pasaka apie Kantriją Aleną	.20	49 DR. E. LOEB Kultura ir Spauda	.60
45 R. J. STEVENSONO NAKVYNĖ	.35	53 DR. A. J. KARALIAUS Moralybės išsivystymas	.50
50 SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS	\$1.00	56 K. ŠEŠTOKO Kas Išganyti Liudi?	.75
71 LIEPUKO Peklos Kančios Dainos	.20	60 Milukijada. Duko Vizžmoniški Nuopelnai ir Juodenis už Pragarų Pavydas	.15
73 VISOŠKOS Gyvybės Poemos	.20	68 KL. JURGELIONIO Deklamatorius	.75
78 BR. VARGŠO Gadybės Žaidžios	.25	84 J. KURZEMEWSKIO Medicinos Doktoras	.25
Viso	\$5.00	93 H. ISENO Šiaurės Karžygiai 4 veiksm. Tragedija	.35
Grupė III. \$2.50			
21 KL. JURGELIONIO Mislų Knyga	\$1.00	Viso	\$5.05
30 V. GARŠINO Karės Laukuose (kareivio atsiminimai)	.35	Grupė VI. \$2.50	
39 A. J. TIS Kaip Žmonės su Ponais kovojo	.20	40 ŽEMAITĖS RASTAI Karės Metu, kaina	.75
40 FRANK HARRISO Pasakojimas apie Jėzų	.25	41 SIMUKAS ir MAGDUTĖ Graži pasakaitė	.15
57 J. ABENO Kaip Žmogus Misto	.20	54 DR. A. J. KARALIUS Pavaimasis pas įvairias Tautas	.50
70 KL. JURGELIONIS Gludi Liudi	.50	61 LAUKIO P. Kropotkino Ko mums reikia pirmiausia	.35
Viso	\$2.50	93 H. ISENO Šiaurės Karžygiai	.35
Grupė IV. \$5.00			
9 M. PETRAUSKO. Iš Muzikos sryties	.20	80 M. GRIGONIO Katliutės Gintarai	.20
25 BARBORA UBRYKA arba Klioštoriai ir Jezuitai	.75	82 BR. VARGŠO Milijonai Vandenyje	.20
26 MARIJOS KONOPNIKOS Pagal įstatymus	.75	Viso	\$2.50
29 P. MERIME. Lokis. Lietuvių legenda	.25	Grupė VII. \$5.00	
30 V. GARŠINO. Karės Laukuose	.35	22 NAUJAS PILNAS ORAKULAS Visokių Paslapčių Knyga, kaina	\$2.50
36 V. KOROLENKO Makaro Sapnas	.20	35 ROBINZONAS KRUIZJUS Labai Graži Apsaka	.45
42 DR. A. J. KARALIAUS Pasikalbėjimas Amerikono su Grigorium	.20	44 GYVENIMO VAIZDELIAI	.50
48 S. K. KRUKOWSKIS Činija	.40	76 J. A. FREDRO CONCILIJUM FACULTATIS	.20
52 JOHN M. WORKS Kas yra Taip O kas ne Taip?	.75	94 GOGOLIO Prišlybos. Komedija	.25
64 ŠARUNAS Gruodžio 17 dienos Perversmas	.20	95 J. S. TURGENEVO Pilių-gy Nėra	.10
Viso	\$5.00	96 BALCIKOWSKIO Pono Felikso Atsilankymas kom.	.20
Grupė V. \$5.00			
9 M. PETRAUSKO. Iš Muzikos sryties	.20	97 J. GURAUSKIO Šalapatutis Komedija	.20
25 BARBORA UBRYKA arba Klioštoriai ir Jezuitai	.75	99 A. N. ASTRASKIO Vyrų Vergija, komedija	.25
26 MARIJOS KONOPNIKOS Pagal įstatymus	.75	69 V. K. RACKAUSKO Eilėmis ir Proza	.35
29 P. MERIME. Lokis. Lietuvių legenda	.25	Viso	\$5.00
30 V. GARŠINO. Karės Laukuose	.35	Grupė VI. \$5.00	
36 V. KOROLENKO Makaro Sapnas	.20	Grupė VII. \$5.00	
42 DR. A. J. KARALIAUS Pasikalbėjimas Amerikono su Grigorium	.20	Grupė VIII. \$5.00	
48 S. K. KRUKOWSKIS Činija	.40	Grupė IX. \$5.00	
52 JOHN M. WORKS Kas yra Taip O kas ne Taip?	.75	Grupė X. \$5.00	
64 ŠARUNAS Gruodžio 17 dienos Perversmas	.20	Grupė XI. \$5.00	
Viso	\$5.00	Grupė XII. \$5.00	

Naujienos Chicagoje ir kitur Metams \$8.00

Naujienos visur Amerikoje Metams \$7.00

Kam nemalonu bus gauti tokias dovanas. Šis pasiulijimas tik trumpam laikui. Rašykite tuojau ir siųskite savo užsakymus

NAUJIENOS

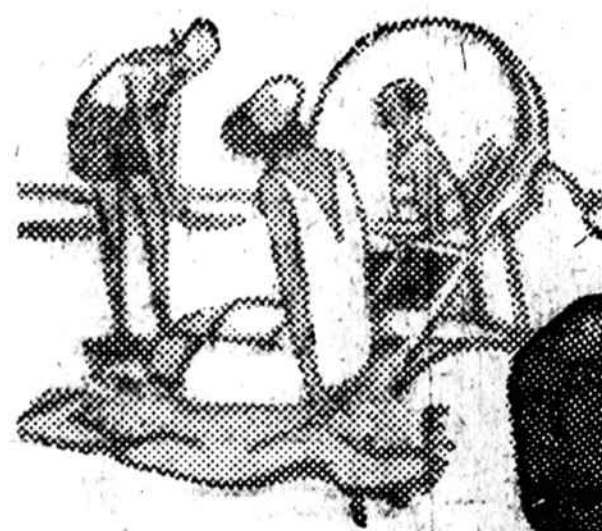
1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

SAULĖS SPINDULIAI MINKŠTINA

Šiluma
Švarina

LUCKIES visuomet
palankūs jūsų gerklei

Kiekvienas žino, kad saulė nokina – dėl to

"SPRAGINIMO" proceso naudojami Ultra Violetiniai Spinduliai. LUCKY STRIKE – pagaminti iš geriausių tabakų – Derliaus Grietinės – DAR – IR "SPRAGINTI" – ir extra slaptas šildymo procesas, gerkle erzina aštrumai, kurie yra visokiame žaliame tabake "SPRAGINIMU" pašalinami. Jie parduodami kitiems. Jų nėra jūsų LUCKY STRIKE cigaretuose. Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankūs jūsų gerklei.

"It's toasted"

Jūsų Gerkles Apsauga – Prieš knietėjimus – prieš kosulį

Tarp Chicagos Lietuvių

Roseland

Gimimo diena.

Pereitą šeštadienį pas šiuočių įvyko pokilio vakarėlis. Buvo jame paminėta šiuočių gimimo diena. Suprašyta daug svečių, mačiau Pullmano Calumet gascadorius ir

"Savas Pas Sava" — sako biznierių

**ARCHER & CALIFORNIA
SUPER SERVICE**
Automobilistai užsukit pas mus
J. SPITLIS, Sav.
4050 Archer Ave.
Tel. Lafayette 5019

**BRIDGEPORT KNITTING
SHOP**
Parduodam sverčius savo darbo pigiai
F. SELEMONAVICIUS, Sav.
504 W. 33rd St.
Tel. Victory 3486

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res Tel. Yards 3408

PETER BARSKIS
Mes parduodam rakandus ir radios
pigiomis kainomis
1748-50 W. 47th St.
Tel. Yards 5069

W. B. JUCUS
BUČERNĖ IR GROSERNĖ
Valgių produktus parduodam pigiau
negu didelėse kompanijose
3239 S. Halsted St.
Tel. Victory 2168

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduodam. mainom ir enduojam
namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

W. J. KAREIVA
Green Valley Products
Parduodam šviežius kiaušinius
ir sviestą
4644 S. Paulina St.
Tel. Boulevard 1389

S. P. Kazwell and Co.
REAL ESTATE, SUBDIVIDER
AND INSURANCE
2339 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

**Metropolitan Wet Wash
Laundry Co.**
Vienatinė lietuvių skalbykla
Chicagoje
6553 S. Kedzie Ave.
Tel. Prospect 3939

J. MACKIEWICH
MORTGAGE BANKER
2342 S. Leavitt St.
Tel. Canal 1678 ir 1679

MILDA AUTO SALES
D. KURAITIS, Sav.
Parduodam
OAKLAND IR PONTIAC
Automobilus
806 W. 31 St. Victory 1696

F. MICKAS
SIUVĖJAS
Siuvame vyrų rūbus ant orderio
taipgi valome ir prosiname
4146 Archer Ave.
Tel. Lafayette 9832

J. Maskaliunas
Nepamirškite savo senovės draugo
— cigarai ir kitkas.
817 W. 35th Street

SKOLINAM PINIGUS
Neimam komisio nuo \$50 iki \$300
Šia depozitais po valatijos priežiūra
Taipgi paskolas ant imų morkių
J. NAMON FINANCE CO.
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

BRUNO SHUKIS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Taisome senus namus ir
budavojame naujus
4131 So. Francisco Ave.
Phone Lafayette 5824

[Acme-P. & A. Photo]

"Butlegerių karalius" Al Capone, kuris vasario 25 dieną buvo federalinės vyriausybės suimtas Chicagoje. Kairėj matyti Capone vedamą į teismą. Dešinėj — Capone sėdi teisme ir, kaip atrodo, yra visai linksame upe.

šiai iš pažįstamų draugų bei draugių. Buvo jų trejetas dešėtk. Vakariene gausi su visokiais valgiais ir minkštais gėrimais. Kenstavičienė kalbėjo lietuviškai ir pora kitatautė angliškai. Jie paminėjo vakarėlio reikšmę, velijo šiušienėi ir jos draugui sulaukti daug tokių smagių vakarėlių. Pasistiprinę svečiai nuėjo šokti. Muzika buvo ge-

GREITAS BUDAS SUSTABDYTI KUDIKIŲ PAKRIKIMUS

"Kaip ir kitos jaunos motinos, aš susirūpinau kiekvieną kartą, kai kulkis pradėdavo verkti", sako Syracuse, N. Y., moteris. "Keli kartus, kai kulkis buvo pakrikęs, ar turėjo konstipaciją, aš bandžiau duoti ricinos aliejaus, bet jo neišlaikydavo. Musų daktaras patarė man pabandyti Fletcher's Castoria, kadangi ji yra nekenksminga ir kulkiai ją mėgsta. Tai užbaigė mano rūpesčius ir nuo to laiko aš duodavau ją visiems mano vaikams". Castoria visuomet patenkina motinas, nes ji visuomet greitai pašalina visus kudių ir vaikų pakrikimus, kaip dieglius, konstipaciją, šalčius ir tt. Del tos priežasties ji yra labai populiari ir labai daug jos parsiduoda. Kaip visi geri dalykai, ji taip pat yra imituojama, bet tikra Castoria — grynai augalų produktas — visuomet turi Fletcher's parašą. (Apgarsinimas)

5 Dienos Ant Vandens

PER CHERBOURG —
6 DIENOS PER BREMEN

Dviemis Greičiausiais Plaukiojančiais Laivais

BREMEN

IR

EUROPA

Mažiau 8 Dienų į Lietuvą

Taipgi Keliaukite Populiariausiu Ekspresiniu Laivu

COLUMBUS

Arba Nuolatiniui kas Savaitę išplaukiančiais Gerai Žinomais Lloyd Kajutais Laivais

Informacijų Kreipkitės Pas Vietinį Agentą ar

North German Lloyd

130 W. Randolph St. Chicago

PILDOME INCOME TAX BLANKAS

Raštvnė atdara kasdien nuo 8—8 val.

vakaro. Sekmadienais nuo 9—1 val.

Naujienos.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GELGATIS

Subscription Rates
\$8.00 per year in Canada
\$8.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of March
3rd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus sek-
madienas. Leidžia "Naujiens" Bendro-
vė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — palta:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	75c

Chicagoje per laiškojimą:

Vienas kopija	3c
Savaitės	18c
Mėnesiui	75c

Suvienuose Valstijose, su Chicago:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	75c

Lietuvon ir kitur užsieninėse

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderio karto su užsakymu.

MORALYBĖ ISTATYMUOSE

Nevados valstijos atstovų butas labai didelę balsų daugumą priėmė bilį, kuriuo einant turi būti duodami "laisniai" (valdžios leidimai) gemleriaivimo būdai. Atstovų mažuma griežtai protestavo prieš tokį įstatymą, nes jų nuomone valdžia negali laikyti teisėtu užsiėmimu kortavimą iš pinigų, lošimą ruletku ir panašius "nemoraliskus" dalykus. Bet dauguma nurodė, kad, viena, tie nemorališki būdai vistik gyvuoja, nors valdžia juos ir draudžia; antra, kad valdžia, duodama "laisnius" gemleriaivimui, turės įplaukų, nes imas taksus nuo to biznio.

Dauguma, kaip matome, vadovavosi praktiškais sumetimais, o mažuma vadovavosi moralybės principais. Moralybė vadovaujantis buvo Amerikoje ir prohibicija įvesta, o ar daug ji prisidėjo prie žmonių doros pakėlimo? Greičiaus atvirkščiai.

Moralybę (dorovę) įstatymai, žinoma, negali ignoruoti. Įstatymai neprivalo būti priešingi tam, ką žmonės laiko dorove. Bet kitas dalykas yra bandyti įstatymų pagalba žmonių moralybę taisyti. Toki bandymai vargiai kada nors pavyksta. Dažniausia jie ne pataiso, bet sugadina. Tai yra viena priežasčių, dėlko yra kenksminga klerikalizmo rolė politikoje.

LIBERALŲ KONFERENCIJA WASHINGTONE

Vakar Washingtone susirinko liberalų senatorių ir atstovų konferencija, kurios tikslas yra išdirbti bendrą programą įvairiais nacionalės politikos klausimais. Ją sušaukė penkių senatorių grupė su senatorium Norrisu priešakyje.

I konferenciją atvyko keturiolika senatorių ir šešiolika atstovų buto narių. Jų dalis oficialiai priklauso republikonų partijai, dalis — demokratų, ir vienas (senatorių Shipstead) yra Farmer-Labor partijos atstovas. Kaip konferencijos iniciatoriai, taip ir jos dalyviai pareiškė, kad jie nenorį organizuoti naują partiją, ir iš tiesų, naujos partijos įsteigimu jie vargiai galėtų padaryti tiek įtakos Jungtinių Valstijų kongrese, kiek jie gali, pasilikdami dabartinėse savo partijose.

Kongrese, kuris susirinks gruodžio mėnesį, ši liberalų grupė sudarys nusveriančią jėgą, kadangi republikonų ir demokratų tenai bus beveik po lygų skaičių abiejuose butuose.

Galima laukti, kad pasitarę ir priėmę bendrą programą, liberalai kongrese sugebės veikti daug sekmingiau, negu iki šiol, kiekvienas eidamas savo keliu. Ir kai bus apdirbtas programos, tai galų gale paaikšės, kuo progresyviai republikonai arba demokratai skiriasi nuo tų dviejų partijų atžagareivių. Bendras liberalų programos gal ilgainiui duos pradžią ir atskirai pažangiai partijai. Todėl ši konferencija Washingtonė turi nemažos reikšmės Amerikos politikai.

Apžvalga

VIENA "SKLOKA" LIKVIDUOTA

"Vienybė" praneša, kad jos šerinkų susirinkime ("seime") bendrovės prezidentas Ginkus atsiskakė kandidatuoti į direktorius. Taip pat neišrinktas Klinga, kuris kandidatavo. Iš to nuomanu, kad kovoje tarpe Ginkaus ir Mikalauskio frakcijų Ginkus ir jo šalininkai pralaimėjo.

Susirinkimas, be to, nupeikė visą "Vienybės" nukrypimą į fašizmą ir įsakė redakcijai "vengti kviirų su kitais lietuvių laikraščiais, ypačingai su "Sandra". Laikraščio pakraipai turinti būti viršarovingi. Lietuvos santykių reikaluose "Vien." turinti nesikišti į Lietuvos vidaus politiką, bet teikti moralinę paramą Lietuvos užsienio reikaluose. Bet visi

pats šerinkų susirinkimas įsikisio į Lietuvos vidaus politiką, pasiūlydamas sveikinimą Smetonai.

"Vienybė", matyt, pasisekė likviduoti vidutinę kovą savo bendrovėje geriau, negu "Laisvė", kurios didelė dalis šerinkų paliko po susirinkimo. Jis Bimbos pergalės labiau nepatenkinta, negu buvo prieš susirinkimą.

GARSIOJI "PIATILIEKTA"

Amerikos laikraščiuose ir žurnaluose daug prirašoma butų ir nebutų dalykų apie garsojų Rusijos bolševikų "piatilieta", kuriuo Stalinas žada keletą metų bėgį ekonomiskai atsilikusiai šali paversti pirmos klasės pramonės valstybe ir dargi sutvarkyti socializmo pamatais. Vieni rašytojai pranešauja "piatilieta" nepasisekė, o kiti su valdžia arba baimė

(Turint ar autorius simpatizuoja bolševizmui, ar ne) bando atspėti, kokios įtakos padarys į pasaulį Sovietų Sąjunga, kai ji, savo planą pabaigusi, stos kovon su kapitalistiniu pasauliu.

Kad tuose rašymuose ir pranašavimuose būtų galima atskirti pelus nuo grūdų ir suprasti tikrą bolševikų "eksperimento" esmę, nepakanka vien turėti prieš akis sovietų valdžios paduodamas skaitlines, kiek tų arba kitų dalykų, numatyti "piatilieta", jau esą įvykinta ir kiek dar palieka

iki plano užbaigimo. Reikia pagvilteni pačius pagrindus, ant kurių tas planas yra statomas, ir tuos elementus, iš kurių jisai susideda.

Labai vykusį bandymą visapusiškai nušviesti Rusijos bolševizmo sistemą ir jo ekonominę politiką randame Bela Low straipsnyje, kurio pirmoji dalis šiandien telpa "Naujienuose". Straipsnio autorius naudoja faktais parodo, kad tas dalykas, kurį Maskva reklamuoja, kaip "socialistinė statyba", su socializmu nieko bendro neturi.

Ar Rusijos Bolševikai Steigia Socializmą?

Rašo Bela Low

New Yorko savaitraštyje "The New Leader" vasario 14 ir 21 d. numeriuose buvo įdėtas labai įdomus Bela Low straipsnis apie Rusijos bolševizmą ir naująją "socialistinę" Stalino receptą, vadinamą "penkerių metų planą". Straipsnio autorius gvildena klausimą, ką yra davusi bolševikų valdžia Rusijos žmonėms ir ar tos valdžios politika yra tikrai socialistinė, kaip Maskvos propagandistai skelbia. Tokio pilno ir aiškaus bolševizmo išanalizavimo vieno straipsnio rėmuose mums dar neteko Amerikos spaudoje matyti. Todėl čia paduodame Bela Low straipsnio vertimą ir rekomenduojame jį "Naujienuose" skaitytojams dėmesiu. Jį verta ne tik perskaityti, bet ir pastudijuoti.

Ar gali "penkmetis" pasisekti?

Pirmas klausimas yra: ką mes vadiname pasisekimu? Reikia manyti, kad išleisus bilionus rublių ir samdant tuksantus užsienio technikų bus pasiektas kai kurių prekių gamybos padidėjimas. Bet tai nėra svarbus veiksnys socialistų pažvalgai nustatyti Rusijos valdžią.

Bolševikai skelbia, kad Rusija esanti socialistinė valstybė su socialistine gamybos sistema. Tie socialistai, kurie simpatizuoja Rusijos valdovams, šiek tiek droviasi imti jį tvirtinimus už gryną pinigą. Bet, sako jie, Rusija vis tik tų tų tų daug socializmo požymių: jos valdžia darbininkiska, privatinis kapitalas ir pelnas panaikinti, ji turi planingą produkciją; bolševikai statą socialistinę visuomenę ir užsitarnauja mūsų paramos. Diktatura ir terroras yra arba pateisinami, ar laikomi mažos vertės yda.

Kiti socialistai laikosi visai priešingos nuomonės. Rusijos socialistai, kurie gali geriausiai spręsti apie šį dalyką (nors kai kuriuos punktus jų nuomonės nesutinka), visi kaip vienas bolševikų valdžią smerkia. Jie laiko ją pragaistinga Rusijos žmonėms, neišskiriančią darbininkų; jie mano, kad bolševikai negali įvykinti socializmo.

Socialistų atžvilgiu penkerių metų planas negali būti vadinamas sekmingu, jeigu jisai atneš vien tik gamybos padidėjimą; klausimas eina apie tai, ar juo bus įvykintas arba bent priartintas socializmas. Ir bendrai: ar bolševizmas yra Rusijos, progreso, socializmo labui?

Ar Rusija turi socializmo tvarkos požymių?

Kaip visiems žinoma, vadinamoji sovietų valdžia valdo su diktatūros pagalba. Tenai nėra nė elementariškiausios pilietinių teisių, kaip spaudos laisvė, žodžio laisvė, draugijų laisvė ir rinkimų laisvė. Tenai gyvuoja tik viena partija —

komunistų; spauda tėra tik komunistų. Neskaitant Italijos, Rusija yra vienintelė šalis, kurioje nėra leidžiama gyvuoti socialistų partijai. Visokia opozicija, taip pat ir iš darbininkų ir net iš komunistų pusių, yra griežtai slopinama su pagalba demoralizuojančios šnipinėjimo sistemos, masiniais areštais ir sušaudymais. Ta diktatura nėra darbininkų diktatura ir net nėra komunistų partijos viduje. Leninas kartą apibūdino diktaturą, "kaip režimą, kuris tiesioginiai remiasi jėga ir nėra apribotas jokių įstatymų". Rusijos valdžia kaip tik ir atitinka šitą jo definiciją.

Tai gi Rusija turi darbininkų valdžią? Kuomet dalis, ir tai labai menka darbininkų klasės dalis, priklauso komunistų partijai — o daugelis jų jau nebėra ir darbininkai, bet biurokratijos nariai — darbininkų masėms yra atimta visokia laisvė, lygiai kaip ir kitiems elementams. Profesinės sąjungos (unijos) yra ne organizacijos darbininkų interesams ginti, bet administraciniai valdžios organai, kurių viršininkus valdžia skiria ir kurių politika valdžia nustato. Darbininkai negali pareikšti jokios opozicijos; nei profesinės sąjungose, nei sovietuose jie negali balsuoti už tuos, kurie yra priešingi komunistui, ir kandidatai turi būti priminti valdovams. Darbininkai negali streikuoti, o neseniai jiems buvo atimta ir teisė keisti savo darbą.

Bet jeigu ji nėra darbininkų valdžia, tai gal ji yra valdžia darbininkų labui? Kas buvo padaryta darbininkų naudai? Rusų darbininkų gyvenimo lygis yra daug žemesnis, negu kurioje kitoje civilizuoje šalyje, ir daugumai darbininkų jisai yra žemesnis, negu kad buvo prie caro, nors, tiesa, darbo diena dabar yra šiek tiek trumpesnė. Imsim, kaip pavyzdį, plačiai išreklamuotą socialinę įstatymų dalį: rusų darbininkas gauna mažesnę mėsos, darbo pašalpą per mėnesį, negu vokiečiai per vieną savaitę. Tiesa, kad jisai naudojasi tam tikromis privilegijomis, bet jos yra privilegijos, ne dėlto, kad darbininkų būklė būtų pakilusi, bet dėlto, kad buvusieji buržuai ir daugelis inteligentų tapo paversti skurdžiais ir parizais (beteisiais žmonėmis).

Socialistų ideja darbininkų valdžios niekuomet nereikšė, kad įvyks pasikeitimasis klases pavers būtais skurdžiais. Tokios privilegijos yra menka pagunda darbininkų masėms, neturintioms jokių teisių ir valdomoms mūžiniškos biurokratijos. Joks laisvas ir sąvegas darbininkas nenorį būti despotu, net ir gerasirdžiu despotu. Tokio dalyko, kaip darbininkų valdžia nėra, jeigu dar-

bininkai nekontroliuoja valdžios.

Bet, sako, privatinis kapitalas ir pelnas esą panaikinti, ir gamyba vedama sulig plano: todėl bolševikai esą įkūrę tokia gamybos sistemą, už kurią visuomet stodave socialistai. Tačiau socializmui mes pritariame dėlto, kad mes esame itininkai, jogei socializmo santvaras gamybos našumas bus pakeltas ir daug aukštesnį laipsnį ir masių padėtis žymiai pasikeis. Socializmas, galų gale, yra tikrai priemonė tiksliai; jeigu socializmas, negalėtų suteikti tokio būklės pagerinimo, tai jisai neturėtų pateisinimo.

Tai gi, jei mes stojame už privatinio kapitalo pašalinimą, tai tik dėlto, kad mes manome, jogei visuomeniškai vedama gamyba bus našesnė. Tik-tai tenai ir tiktai tuomet, kai tatau gali įvykti, atmaina gali turėti pamatą. Bet mes matome, kad Rusijoje valstybės kontroliuojama pramonė yra baisiai neproduktinga. Pavyzdžiui, pramonės produktus gamint Rusijoje kaštuoja vidutiniškai tris kartus brangiau, negu kitur.

Tešias tai kas pasakys, jogei tenai nėra privatinio pelno, todėl nėra darbininkų išnaudojimo. Kapitalistinėje visuomenėje darbininkas yra išnaudojamas dėlto, kad jisai gauna algos formoje tiktai dalį to, ką jisai padaro; skirtumą, vertės perviršį pasisavina kapitalistas. Dagi ir socializme darbininkas negaus pilno savo darbo vaisiaus, kadangi jo dalis eis visuomenės reikalams ir gamybos plėtimui. Bet tai nebus išnaudojimas, kadangi socializmas esmėje reiškia, jogei visuomenė yra šeimininkas valstybėje. Tuo gi tarpu Rusijoje valstybė absoliučiai viešpatauja ant visuomenės ir atima iš darbininko be galo didelę jo darbo vaisiaus dalį. Vienas pavyzdys: 1927 m. vidutinė dienos alga buvo 1.21 rub., o vidutinė vieno darbininko pagaminto per dieną produkto vertė buvo 10.78 rub. Tai gi, vietoje privatinio kapitalo, tikras darbininkų išnaudojimas pasidarė valstybės.

Istorija, žino keletą pavyzdžių, kad valstybinė nuosavybė ir išnaudojimas gali gyvuoti kartu. Inku valstybė Peru šalyje (Pietų Amerikoje), sakysime, buvo komunistiškai suorganizuota aristokratija, kuri gyveno vergų ukinkų išnaudojimu. Jeigu valstybės kontroliuojama pramonė netar nauja visuomenė ir neneša žyminaus buvijo pagerinimo, mąsės, tai tokioje sistemoje nėra nieko socialistiško.

Gamybos planavimas

Bet tenai esanti planinga gamyba, t. y. toks dalykas, už kurį stoji socialistai. Gamybos planavimas socializme turi dvejopą tikslą. Viena, reguliuoti gamybą, taip kad vienoje pramonės šakoje nebūtų pagaminta per daug, kitoje per mažai — žodžiu, kad nebūtų disproporcijos tarp įvairių ukio sričių; tai pašalintu pramonės krizis, nedarba ir visus tuos blogumus, kurie yra nereguliuojamos gamybos paseka kapitalizmo sistemoje. Antra, gamybos planavimo tikslas yra samoningai rūpintis, kad gyventojai reikala būtų patenkinti iki aukščiausio laipsnio.

Ką gi mes matome Rusijoje? Tenai yra valstybinė planavimo Komisija. Ji, beje, nepaiso nė nauja įstaiga, kaip daugelis mano, bet gyvuoja jau nuo 1921 m. Nuo pat to laiko, kai bolševikai pasigrobo valdžią, jie gyvėsi turį planingą gamybą. Dabartinis planas yra perdirbtas pirmesnis penkerių metų planas, ir dar, be to, esama penkiolikos metų plano. Bet planavimo ko-

misija niekuomet nesugebėjo pašalinti disproporcijas; medvilnės krizis, pieno krizis, pinigų krizis, geležinkelų krizis (šis yra paskiausias) — tai dalykai, dėl kurių bolševikų spaudoje nuolatos skundžiamasi. Dar mažiau ji sugebėjo aprūpinti mases elementariškiausiomis gyvenimo reikmenimis. Ypačiai tatau pastebima, pradėjus vykinti dabartinį planą; su juo atėjo begalinis darbo intensyvumo didėjimas ir sąvų sunkimas iš darbininkų. Toliaus, kad būtų galima plėsti pagrindines pramones, didi-

nama eksportas, idant būtų kuop mokėti už importuojamas mašinas ir kitus daiktus. To dėka, žymiai nupildyta gyvenimo standartas (laipsnis) mąsės. Rubų, batų, kiaušinių, pieno, sviesto ir kitų reikalingiausių produktų trūksta, jų kainos fantastiškai brangios ir žmonėms beveik neįperkamos — Rusijoje; o tuo tarpu i kaimynų rinkas jie išmetami už puse. Nėra nė šešelio socializmo tokiame plane, kuris didina skurdą ir nesugeba net sureguliuoti gamybą.

(Bus daugiau)

J. Ascilla

Praeitį Prisiminus

(Tęsinys)

Smarkiausiai už darbo ėmėsi Pr. Jecėvičius ir pirmas numeris pasirodė gana greit. Skaitytojų nestokavo, bet kiekvienas norėjo gauti veltui. Finansų ir dabar ne tik kad iš nekur nesimatė, bet dagi žuvo ir viltis, kuri buvo numatyta pradedant pirmą numerį. Bet vis tik buvo nutarta veikti kiek bus galima ir toliau. Jau 2-ąs numeris "Rytų Sibiro Lietuvis" išėjo, kiek suvylintas, bet tas antras buvo ir paskutinis. Nors jau ir trečio numerio buvo gana daug surašyta, bet jau tas i svieta nepasirodė apšleido šią griešną asarų pakalnę.

Tai taip ir vėl Sibiro Toli-mų Rytų lietuviai pabėgėliai pasilikio be savo vado, iš kurio jie tiek daug tikėjosi ir kuris taip greit su jais turėjo persiskirti.

Geriausiam susitvarkymui butinai buvo reikalinga kokiu nors būdu susirūši su visais tolimais Sibiro Rytuose gyvenančiais pabėgėliais. Tam butinai reikėjo sušaukti iš 3-jų tolimų Rytų apskrityų veikiančių Apšvietos Draugijų ir komitetų delegatų suvažiavimas. Vladivostoką apšvietos draugija "Arklas" pirmą pakėlė tą klausimą. Del to jai ir prisidėjo dirbti jo įvykdimui.

Tolimų Rytų apšvietos draugijų kartų su šelpimo komiteto suvažiavimas įvyko 1920 m. rudenį. Delegatų buvo iš 8 miestų. Nuo Vladivostoko vi-suotino lietuvių susirinkimo buvo išrinkta Al. Palisaitis, o nuo apšvietos draugijos "Arklas" J. Ascilla.

Suvažiavimo posėdžiai įvyko komiteto pirmininko p. J. Vaitekaičio bute.

Pirmininku tapo išrinktas Al. Palisaitis, man teko užimti raštininko vietą.

Viso, rodos, dalyvavo daugiau kaip tuzinas delegatų. Šalė apšvietos svarbiausius punktus programoje buvo: kaip galima geriausiai sutvarkymas pabėgėlių reikalų ant vietos ir suradimas būdų sugrįžimo atgal i Lietuvą. Daugiausia buvo visi susirūpinę grįžimu i Lietuvą reikalu, nes Lietuva po karo buvo pradėjusi tvarkytis, o čia Rusijoje viskas kas dieną ėjo blogyn ir tam nesimatė galo. Šiuo reikalu buvo visų tik mįzlė. Vieni nurodė, kad reikia kreiptis i buvusius sąjungininkus ir prašyti, kad jie apsiimtu Lietuvos pabėgėlius parvežti apžinkintų kelių juromis, kaip kad jie padarė su čekais, bet didžiauma buvo tos nuomonės, kad Rusijoje pilietinis karas tuoj baigsis ir bus galima grįžti atgal per Rusiją sausu keliu. Bet kaip vėliau pasirodė, tai Rusijos pilietinis karas tęsėsi daugiau kaip 2 metus ir pabėgėliams prisidėjo pakelti daug vargo.

Lietuvių organizacijos, kurios buvo steigiamos su tokia energija ir atsidavimu, pradėjo pavaliai silpnėti. Tam daug pakenkė rusų tarpusavio besiteisantis pilietinis karas. Kolėkas buvo pradėjęs imti i kariuomenę lygiai visus, kas tik buvo buvęs pirmiau Rusijos pilietis, Kolėkas, norėdamas pasirodyti prieš buvusius sąjungininkus, kokis jis yra "leisingas ir populiarus", davė jiems savo "žodį", kad jis kariaus ir sumuš bolševikus tik su liuosanoriais. Bet tai buvo tik žodis, — daugiau niekas. Liuosanorių kad ir buvo, bet tai daugiausia del šiltų vietelių, o ne del franto. Del fronto liuosanorių reikėjo prisigaudyti taip, kaip kad dabar jie ten žvirblius gauda.

Iš karto buvo šaukiama ir raginama stoti i kovą su bolševikais tik inteligentai. Tiems per daug nesiskubinant, reikėjo taisyti medžioklę, bet ir medžioklė vien ant inteligentijos nedavė vaisių, nors Toli-muose Rytuose jų buvo gana daug suvažiavę iš visos Rusijos. Visi stengėsi pasirodyti nemokšom prastais darbininkais. Už universiteto studentus pasirašydavo jų pačios (za ne gramatųovo), ir taip vienas kitas išsigelbėjo nuo fronto.

Kolėko valdžia, matydama kad gražumų beveik niekas nenorį kisti savo galva po gil-jotinos peiliu, turėjo imtis prievartos ir gaudyti visus, kas tik papuolė. Tokioms medžioklėms prasidėjus, pasidare ankšta visiems. I jas pradėjo papulti ne vienas ir lietuvis.

Daugelis ir mūsų tautiečių pradėjo sprusti i užsienį. Daugiausia i Korėją, Mandžuriją, Kiniją, ir kas kur galėjo. Man kėlis kartus pasisekė gana laimingai pasprukti iš medžiotojų nagų, bet toliau tokiems laimingiems pasisekėms nebuvo galima tikėtis.

Tiesa, medžiotojai per butus neidavo, o vengiant didesnių sueigų buvo galima niekur; laiką išsisukti nuo "liuosan-rystės". Vienas dalykas, kuris statė i pavojų — tai tas, kad tuo laiku lankiau Politechnikume vakarinius elektro-inžinierių kursus. Liuosai lankyti galėjo tik paskutiniu kurso studentai. Kiti visi buvo šaukiami ir daugelis slapstėsi.

Neporėdamas papulti i rusų tarpusavio skerdynę, jau buvau bėmanas ir aš sprukti kur nors i užsienį. Tad pat momentu gauju nuo Pabėgėlių Šelpimo Komiteto pakvietimą ir nuėjus radau gana linksmą žinią. Pagal valdžios įstatymą, kuriais naudojosi ir komiteto pirmininkas, kiekviena tautinė organizacija galėjo pasilikti sau vieną asmenį apšvietos reikalams. Tai man ir buvo pasiūlyta ta vieta (komiteto pirmininku tuo laiku buvo p. M. Grubis). Nors kai kurie dalykai šiek tiek apsunkino, nes buvo numatyta gauti daug darbo, bet vis tik reikėjo sutikti.

Dar daugiau kaip metai laiko prieš galutiną bolševikų pergalę sugrįžo kolėko kampanija Sibire. Daugelis lietuvių pradėjo ne juokais iškoti būdų, kad kaip galima greičiau pasiektų Lietuvą.

(Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

Tarp Chicagos Lietuvių

West Pullman

Kas girdėti SLA. 55 kuopoje.

Pereitą sekmadienį West Pullman Park svetainėje įvyko SLA 55 kp. mažas susirinkimėlis. Nariai užsimokėjo mokesčius, valdyba aptarė svarbesnius klausimus.

Nekurie dalykai keistai atrodė nariams, kai raudonojo sojuo vadai tebeapgaudinėja savo pasekėjus su tuo raudonu sojuo. Patys pamočinkai suėję pasikalbą ir tvirtina, kad nebus galima gauti žartė-

ri, bet pasekėjus mulkina, ir iš jų kolektoja mokesčius. Jau nekuri iš pasekėjų pradeda prablaivėti, susirinkime stato klausimų pamočinkams, kaip bus, jeigu mirty bent keletas narių, kurie yra apsidraudę bent po vieną tukstantį dolerių? Atsako, kad mes ir patys nežinome kaip butų. Aš manau, kad taip butų, kaip ir su pašalpa. Komisarai atskaitytų keletą dolerių atmokėti, o kitus lieptų palaukti. O laukti gali, kol kantrybė išsisems.

Buvęs finansų raštininkas Kazys Statkus, kažin kodėl pradėjo nervuotis. Kaip kiti pasakoją, ar jam nervai siuro besidarbuojant raudoname sojuje. Vienas narys paprašė, kad jis gražintų mokesčius, norįs siųsti į senąjį Susivienijimą. Jis atsakė, ar tu nori gauti į murzą. Tas narys turėtų nenusigasti, bet tiesiog reikalausti, toks diktatorius neturi valios ant kitų murzos ir pinigų! Kiekvienas narys yra gaspadorius ant savo pinigų, ir jis mokėdamas nori gauti sir-

NAUJIENŲ
Pinigų Siuntimo Skyrius at-daras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėlidieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

3 METŲ MIRTIES SUKAKTUVES

STEPONAS STEPONAVICIUS
Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 13 dieną, 1928 m. sulaukęs 42 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje. Skuodo mieste. Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, dukteris — Jadvigą, Oną. Sepnija ir Magdalėnė ir Lietuvos broli Liudviką. Liudnai atminčiai musų brangaus vyro ir tėvo Stepono Steponaviciaus bus laikomos šv. Misios šv. Jurgio bažnyčioje kovo 13 d., 1931 m. 7:00 val. ryto. (Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas ir į kapines, kur jo kūnas bus perkeltas į nuosavą lotą. Mes Tave Musų brangiausis vyre ir tėve niekuomet neužmiršime. Tu pas mus nebeu-grįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliudė liekame.
Moteris, Dukterys ir Brolis.

FRANK SHEMITIS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 10 dieną, 4:20 valandą ryte 1931 m. sulaukęs 32 metų amžiaus, gimęs Chicago, Illinois.

Paliko dideliame nuliudime moterį Sofiją, sūnų Pranciškų, dukterį Dianą Phyllis, motiną Mary Shemitis, seserį Alice Lynch, Gedrude Makahon, Mary Bioff, Sophie ir Helen, brolius Charles, Viktorą ir John ir gimines.

Kunas pašarvotas, randasi 1635 So. Canal St.

Laidotuvės įvyks pėnyčioj, kovo 13 dieną, 8:30 val. ryto iš namų į Dievo Apeizdos parapijos bažnyčia, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Frank Shemitis gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikini-mą.

Nuliudė liekame.

Moteris, Sūnus, Dukte, Motina, Seserys, Broliai ir Gimines.

Laidotuvėse patarnauja graborius Ežerskis. Tel. Boulevard 9277.

BRONISLOVAS KAMINSKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 7 dieną, 6 valandą vak. 1931 m. sulaukęs 40 m. amžiaus, gimęs Panevėžio apskr. ir parap. Gegių kaime. Amerikoj iš-gyveno 21 metus. Patiko ne-laiminga mirtis — tapo užmuš-tas laike audros auto troko. Pa-liko dideliame nuliudime moterį Marcelę, 2 posūnius — Juozapą ir Joną ir broli Julijoną, o Lie-tuvoj broli Mykolą ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 4523 S. Francisco Ave.

Laidotuvės įvyks subatoj, kovo 14 dieną, 8 val. iš ryto iš namų į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Bronislovo Kaminskio gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikini-mą.

Nuliudė liekame.

Moteris, Posūniai, Brolis ir Gimines.

Laidotuvėse patarnauja graborius I. J. Zolp. Tel. Boulevard 5203.

Violet Jeselioniūtė

Persikyrė su šiuo pasauliu Vasario 13 dieną, 1931 m. Likosi palaidota Vasario 16 dieną North Shore kapinėse, Waukegan, Ill.

PADEKOS ŽODIS.
Leiskite mums išreikšti padėkos žodį L. K. M. Choriui už tokį puikų gyvų gėlių vainiką, taipgi chorui už paaukautą dainą pagerbimui vėlionės. Jos. F. Budriko Korporacijai už gėlių vainiką, — taipgi ir visiems, nuo kurių buvo taip daug gėlių, tik galia, kad mes galime čia visų suminėti. Taipgi tariam širdingą ačiū visiems dalyvavusiems laidotuvėse, arba šiaip kuom nors prisidėjusiems musų suraminimui. Ačiū Pu-stapėdžini už straipsnį.

Taipgi dar kartą tariame širdingą ačiū visiems už tokią nuosirdžią užuojautą musų nuliudimo valandoje.

Pasilieiname nuliudę.

TĖVAL, BROLIAI, SESERYS IR GIMINĖS.

LOVEIKIS
KVIETKININKAS
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į Visas Miesto Dalis
Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
Vainikai
3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

Daktaras **WISSIG,**
Kapitonas **Pasauliniam karui**
Specialistas iš **Seno Krajaus**
GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERŲ
NEZIURINT KAP UZSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas plūvo, plaučių, inkstų ir pūslės, amebidijima, kraujo, odos, ligas, žaltėdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklių skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atkelkite čia ir pasitarkite, la jia luna gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstantis ligonių. Patarnauja dykai. **OFISO VALANDOS.** Kasdien nuo 10 ryto iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėlidimis nuo 10 ryt. iki 1 v. 4200 West 26 St., kampa Keeler Ave., Tel. Crawford 6573

**4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
DYKAI DĖL ŠERMENŲ**

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA ir NAKTĮ
Mes visuomet teikiame širdingą, simpatingą ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.
J. F. EUDEIKIS & CO.
JUSU GRABORIAI
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

VEIKIMAS BE KENKSMIN- GUMO ESANT UZKIE- TĖJIMUI

Štai yra budas pašalinti konstataciją ir visus jos blo-gumus — budas, kuris veikia greitai, veikmingai, bet švel-niai.

Cascaret saldais vakare—sekamą rytą jus jausitės puikiai. Kvapas liks pasaldin-tas; liežuvis nuvalytas; aitrumas, galvos skaudėjimas, kvailuliai, gasai bus išnykę. Pakartokit šį treatmentą du ar tris vakarus, kad pašalinti iš jūsų sistemos rugstančias atmatas. Pamatykit kaip apeti-tas ir energija sugrįžta; kaip virškinimas pagerėja.

Cascaret veikimas yra tikras, nuodugnus, pagelbingas kiekvienam. Jie yra padaryti iš cascara, kuri, kaip daktarai pripažįsta, tikrai sustiprina vidurių muskulius. Visos ap-tiekos turi 10c dėžutes.

(Apgarsinimais)

JUOZAPAS ZABAVICE

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 11 dieną, 3:30 valandą ryte, 1931 m. sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Kalvarijos apskr. ir parap., Eglebalių kaime. Ame-rikoj išgyveno 28 metus. Pa-liko dideliame nuliudime moterį Elzbieta, po tėvais Jankauskaitę, dukterį Oną, du sūnus — Vladis-lovą ir Petrą, broli Petrą, marčią Agnėšką, anūką Edvardą ir gi-mines.

Kunas pašarvotas, randasi 4450 So. Wood St.
Laidotuvės įvyks subatoj, ko-vo 14 dieną, 8 val. ryte iš na-mų į šv. Kęstutis parapijos baž-nyčia, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimie-ro kapines.

Visi a. a. Juozapo Zabaviciaus gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti lai-dotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikini-mą.

Nuliudė liekame.
Moteris, Dukte, Sūnai, Brolis, Mairi, Anūkai ir Gimines.
Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Graboriai
Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir
Balzamuotojas
Moderniška Kopyčia Dovanai.
Turto automobilis visokiemis reika-lams. Kainos prieinamos
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

BUTKUS
Undertaking Co.
P. B. Hadley Lic.
Kopyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3161

J. Lulevičius
GRABORIUS IR
BALZAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvėse visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia veltui.
3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis
Graborius Chicagoj
1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5403
Boulevard 8413
1327 So. 49th Ct.
Telefonas
Cicero 3724

Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS
Mūsų patarnavimas lai-dotuvėse ir tokiam reika-lui visuomet esti sązi-ningas ir nebrangus to-del, kad neturime iš-laidų užliksimui sky-rių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

Graboriai
S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauja laidotuvėse kuopiglausia. Reikale meldžiu atsilaukti, o mano darbu busite užgančinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Lietuvės Akusėsės
Vidikas Lulevičienė
AKUSERKA
3103 S. Halsted St.
Telefonas
Victory 1115
Valandos:
nuo 8 iki 12 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare
MRS. ANELIA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
Naujoji vieta
6109 South Albany Avenue
Phone Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir mag-netic blankets ir c. c. Moterim ir merginoms patari-mai dovanai

Akių Gydytojai
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svai-gimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karšį, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priren-gia teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, para-dancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlijos nuo 10 iki 12 v. la. po pietų.
KREIVAS AKIS ATITAIŠO Į TRUM-PĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮSIRADIMU.
Daugelį atsitikimų akys atitaisomos be akinių.
Kainos pigiau kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Ofisas ir Akių Gydytojų
756 West 35th St.
kampa Halsted St.
Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėlidimis nuo 10 iki 12.

DR. C. MICHEL
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Žvairas-kreivas akis išgy-dau ir akinius pritaikau
4654 S. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7878

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidson, M. D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai rytė; nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart tventradinio ir ketvirtadienio.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja virš 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
kampa 47 St.
Tel. Boulevard 6487

DR. C. MICHEL
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Žvairas-kreivas akis išgy-dau ir akinius pritaikau
4654 S. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7878

Lietuviai Gydytojai
DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidson, M. D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai rytė; nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart tventradinio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Val. 1-3, ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 So. Maplewood Ave.
Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.
Rez. 3201 South Wallace Street

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.
Rez. 3201 South Wallace Street

Lietuviai Gydytojai
Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. West 2860
Namų telefonas Brunswick 0597

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso va. endos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.
Neroli 46th St. Chicago, Ill.

SVARBI ŽINUTĖ
DR. M. T. STRIKOL
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Perkels abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.
Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėlijos pagal sutartį
Tel. Boulevard 7820
Namai:
6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930

Ofiso telefonas "Virginia 0086
Rez. Tel. Van Buren 6888
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 6 iki 4 ir 6 iki 8 vakare. Nedėlijos nuo 10 iki 12 die-nos. Namų ofisas North Side
3413 Franklin Blvd.
Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai rytė
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Phone Canal 2118
Valandos: 6-8 vakare
DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted St.
Rezidencija:
4193 Archer Ave.
Valandos: 2-4 po piet
Phone Lafayette 0098

Dr. A. P. Kazlauskis
Dentistas
4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
virš Marshall Drug store, arti 47 St.

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3
Tel. Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St. Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlijos pagal sutartį

Phone Boulevard 8483
DR. MARGERIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3421 South Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 val. vakare
Sekmadieniais nuo 10 iki 12

Tel. Republic 2266 — Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2417 West 63rd Street
(arti Western Ave.)

Ivairūs Gydytojai
DR. HERZMAN
— IS RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 me-tus darbo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vy-rų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektro-prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakar.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai
South Shore, 2238 at Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metus
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 labos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena
Phone Midway 2880

DR. G. L. MADGE
DENTISTAS
4930 W. 13th St. Tel. Cicero 49
Dėl sunkių laikų kainos nuopuolius
Sidero Piliakalio \$2.00
Porcelano Piliakalio \$3.00
Aukso Gėrybės \$4.00
Sidero \$2.00 ir aukš-tesnės
Piliakalio \$3.00 ir aukš-tesnės
Traukimas be skausmo

DR. G. L. MADGE
DENTISTAS
4930 W. 13th St. Tel. Cicero 49
Dėl sunkių laikų kainos nuopuolius
Sidero Piliakalio \$2.00
Porcelano Piliakalio \$3.00
Aukso Gėrybės \$4.00
Sidero \$2.00 ir aukš-tesnės
Piliakalio \$3.00 ir aukš-tesnės
Traukimas be skausmo

Ivairūs Gydytojai
Office Phone Canal 1912
DR. M. J. SHERMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Office 1724 So. Loomis St.
kampa 18 ir Blue Island ve.
Valandos: 10 to 12 A. M., 2 to 4 P. M.
Rez. Phone Fairfax 6353

Phone Armitage 2822
DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Sėdros vakare uždarys
Nedėlijos pagal sutartį

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3202

Rezidencija Tel. Midway 5512 ir Wilmette 195
Ralph C. Cupler, M.D.
CHIRURGAS
Oakhurst 24 St. Tel. Canal 1712-0241
Valandos: Penedėliais ir Ketversgais 1 iki 8 val. vak., Utarnkiais ir Pėnyčiomis 1 iki 4 v. v.

Ofiso Tel. Victory 6897
Rez. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusų Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriškų, vyriškų vaikų ir visų chroniškių ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St. Chicago
Arti 31th Street
Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak.
Nedėliomis ir iventrad 10-12 dienas

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1113
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
1323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketversgais
Nedėlijos nuo 9 iki 12 ryto

A. A. OLIS
R. A. VASALLE
(VASILIAUSKAS)
ADVOKATAI
11 South La Salle Street
Room 1701
Tel. Randolph 0331
Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak.
3241 S. Halsted St. Tel. Victory 0962
Valandos — 7 iki 9 vakare
Ofis — Utarn. Kerv. ir Sėdros vak.
Vasalle — Pan. Ser. ir Pėnyčios vak.

Dr. A. P. Kazlauskis
Dentistas
4712 South Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

J. P. WAITCHES
Lietuvis Advokatas
Iki 3 val. karnose — nuo 3 iki 9 Subatomis nuo 9 iki 9
52 East 107th St.
kampa Michigan Ave
Tel. Pullman 5930 — namų Pull 6397
Miesto ofise pagal sutartį
127 N. Dearborn St.
Ketversgais ofisai uždaryti

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 West 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Sėdros ir Pėnyčios nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington and Clark St.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3399

JOHN B. BORDEN
(John Bagdzianas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 W. Adams St., Room 2117
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 W. 22nd St. nuo 6-9
Telephone Roosevelt 9090
Namis 8-9 ryto. Tel. Republic 9690

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 S. La Salle St. Room 730
Tel. Central 6890 Val. 9-4
Rezidencija 6158 S. Taiman Av.
Tel. Prospect 8525

Paul M. Adomaitis
Advokatas
Ofisas vidurmiestyje
Room 2414
One North La Salle Bldg.
One North La Salle Bldg.
(Cor. La Salle and Madison Sts.)
Ofiso Tel. State 2704; 4412

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

Svarbus įvykis Chicagoj

KOVO 28 DIENĄ RENGIAMAS PROF. BIRŽISKAI
ISKILMINGAS VAKARAS

Sutikimo vakare Lietuvių Auditorijoje dalyvauja lietuvių, baltgudžių ir ukrainiečių kalbėtojai ir visų trijų tautų geriausių meno pajėgos

Šeštadienį, kovo 28 d. vakare, Lietuvių Auditorijoje įvyks Chicago lietuvių ir jų kaimyninių tautų, ukrainiečių ir baltgudžių pasitikimo vakaras Vilniaus atstovui, profesorius Mykolui Biržiškai, atvažiuojančiam į Ameriką pranešti Amerikos lietuviams apie Vilnių ir jo lukesčius ir išgirsti amerikiečių lietuvių troškimus ir linkėjimus Vilniui.

Kadangi Vilnius yra visų lietuvių galutinų siekimų tikslas, tad ir Vilniaus atstovo priėmimas bus kuoširdingiausias. Rengiamasis vakaras bus Chicago lietuvių ir kaimyninių tautų, baltgudžių ir ukrainiečių, minties ir širdies išreiškimas, dalyvaujant žymiausiems kalbėtojams, sveikintojams ir meno pajėgoms, kaip tai chorai, orkestrai, jaunimas ir tt.

Kadangi tokiame svarbiame parengimui teko gauti šeštadienio vakaras, ne sekmadienis, kaip buvo norėta, tai svarbu, kad Chicago lietuvių visuomenė tą vakarą iš anksto rezervuotų šiam svarbiame istoriskam įvykiui.

Skaitytojai kviečiami atydziai sekti kas dieną tolimesnius pranešimus apie rengimo eigą. Tai bus liudies, plačiųjų žmonių masių parengimas, tad svarbu, kad visi iš kalno smulkiai žinotų parengimo eigą ir tikslą. "Naujienos" pasistengs plačiai visuomenei apie visa tai kuoplačiausiai pranešti.

Roseland

Pereitą sekmadienį pas S. Pocių įvyko vakarėlis, tikslu paminėti p. Pocienės gimimo dieną. Suprašyta daug svečių, viena pora kitataučių, kiti visi lietuviai. Vakariene buvo šauni, buvo visokių valgių ir saldžių gėrimų. Svetys man rodos iš Chicago Radžius pasakė kalbą apie vakarėlio reikšmę. Po vakarienos užstatė radio, klausėmės per orą koncertus. Radio pirktą iš Budriko. Pocienė patenkintą rado.

Vakarėlis buvo smagus, svečiai patenkinti. Vėlai skirstėmės namo. Pociai pasitvirtinti. Turi nuosavą namą, nebijo ne blogų laikų. Nevedęs S. Pocius buvo taupus, dirbo Doltone per daugelį metų, buvo susitaupęs kelėtą tukstančių dolerių, o Pocienė po tėvais šalkauskaitė dirbo Chicagoje, ir ji buvo susitaupiusi pinigų. Abu protingi, apsišvedę, išgiję prapertę nebijo blogų laikų.

Mes mokame

už Lietuvos Laisvės Pasakos Bonus brangiausia, negu visos kitos įstaigos Amerikoje. \$80.00 už \$100 vertės Boną ir \$40 už \$50 vertės.

Norėdami parduoti atsikreipkite ypatingai arba prisiųskite registruotame laiške. Tuoj gausi banko čekį.

Prirenčiame dokumentus keliančiam, parduodame laivakortes ant visų ekskursijų rengiamų per Lietuvos Laivakortų Agentų Sąjungą.

Sučiame pinigus Lietuvon.

John J. Zolp
4559 So. Paulina Street
CHICAGO, ILL.

IGALIOJIMUS

(Dovienastis)

galite padaryti pas mus pigiau ir geriau negu kitur.

Klausdami informacijų iš kitų miestų rašykite

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Roseland

Darbuojasi tarp visuomenės. Juodu gerai visiems pažįstami, juos visi gerbia. —Buves.

Worcester, Mass. areštuotas chiacagiškis

Pereitą savaitę Worcester, Mass. ant Front streeto buvo sulaikytas automobilis su 4 jaunais vyrais ir visi jie buvo areštuoti, nes turėjo prie savęs šaujamų ginklų. "Worcester Telegram" jų pavardes paduoda taip: Joseph Ambrose, 21 metų vaikėžas, gyvena po numeriu 11 Wade St.; Antanas Jasaitis, 35 metų vyras, adresas 204 Dewy St.; John Krevosky, 23 metų vaikėžas, nuo 27½ Myrtle St.; Charles Rosko, 18 metų jaunuolis, gyvena ten pat kur Juozas Ambrose. Sakoma, kad tą dieną jie buvo sustoję vienoj vietoj nusipirkti gazolino ir tenai pradėjo kalbėtis apie ruošiamą užpuolimą ateinančią naktį. Kalbėdamiesi apie savo planus jie apžiūrėjo ir savo ginklus. Šitą pastebėjo vienas amerikonas. Jis tuojau užsirašė jų automobilių numerį ir davė žinią policijai. Iš policijos centro tuojau buvo išsiuntinėtis įsakymas visiems policinams ant gatvių įeiti su tokiu numeriu automobilio, o radus tuojau jį suminti.

Ir tuojau ant Front St. Tariamais automobilius buvo pastebėti ir sulaikyti su keturiais aukščiausi minėtis vyrais.

Suimti jie teisinasi, kad jokio užpuolimo neplanavę. Jie pasisakė esą "butlegeriai" ir užsiima slapto degtinės gabnimu. Ginklų turėjo apsigynimui nuo galimo užpuolimo.

Policija visus juos sulaikė ir veda tardymą.

Antaną Jasaitį jau paėmė savo žinion federalinės val-

džios komisijonierius Crandell. Jis bus atiduotas federaliniam grand jury už nelegalų degtinės vežiojimą, nes dar 11-vasario policija buvo sugavusi jį ant Millbury st. vėžanti automobilį alkoholiu.

Antanas Jasaitis paėmęs iš Lietuvos Šiaulių apskr. Užvenčio val. Užvenčio miestelio, Lukės gatvės. Si žinutė bus žingeidi jo giminėms ir pažystamiems, kurių labai daug randasi Chicagoje, nes jo tėvelis yra miręs Chicagoje, ir palaidotas Lietuvių Tautiškoje kapinėse.

Roseland

Dzuko vargas su davatkomis

Čia gyvena pusėtinai skaitlius dzukų iš Vilniaus krašto, iš kurių dauguma yra karšti katalikai, išimant kelius laisvus žmones. Tokius laisvinius tie karštieji katalikai labai smarkiai užpuolinėja, versdami juos eiti savo bažnyčion ir net kunigui pasakoti į ausį, ką žino.

Ypatingai atakuojamas vienas dzukelis ant Indiana Ave., kurį davatkos visais būdais nori perkrikštyti ir dar gyvam grasina; kad mirus nebus jam vietos "švintojto žemėj". Tai, sako, mum tavęs broliu, galia, kad degsi keplej ir amžiu nesudėsi". Paklausus, kur "tu peklų yra", dzukeliai žiuri į vienas kitą ir patys nebežino.

Vieną vakarą vienas vyriškas davatka buvo su speciale misija atėjęs tą dzukelį atkrikštyti, ir išpasakoję visą žydų bibliją, užbaigdamas, girdi, duok kunigeliui ant mišių. Na, bet kad pinigų pasiima pats kunigas, o Dievui jų nesudėsi, tai dzukelis ir nedavė.

Dzukas prašo savo giminų, kad jie savo dušiomis daugiau rupintusi, o ne kitų, ir pataria kiekvienam geram katalikui skaityti "Naujienas", gal ir jie tada savo gyvenimą geriau pažintų. —Dzukas.

Drg. Pranas Skamarakas ligoninėje

Daugeliui Chicago žinomas progresyvus lietuvis, priklausantis kelioms Chicago lietuvių draugijoms, Pranas Skamarakas serga ir guli Chicago University ligoninėje. Jis susirgo pavojinga liga, augimas viduriuose, kurs yra pavojingas gali pavirsti vėžiu. Jau turėjo tris operacijas. Vieną operaciją, 1929 metų balandžio mėnesį turėjo gerklėje, dėl kurios ligonis buvo netekęs kalbos, o šandien operacijos daryti nebegalima, kaip specialistai daktarai pripažino.

Sausio 19 d. drg. Skamarakas, vėl apsirgo ir pagulėjęs visą mėnesį namie, vis eidamas blogyn išvažiavo į ligoninę šio vasario 27 d. Daktarai operacijos dar nedaro, bet deda, radijo adatas į gerklę. Liga esanti sunki ir reikią spėti, ligoniu teks ilgai pasirgti.

Butų gera, kad jo draugai chiacagiečiai aplankytų savo seną draugą ligoninėje arba jo šeimyną namuose. Ligoninės lankymo vaalndos yra sekamos: Nedėdieniais nuo 2 ligi 3 v. po pietų; pirmadieniais nuo 7 ligi 8 val. vakaro; antradieniais nuo 2 ligi 3 val. po pietų, ir trečiadieniais bei penktadieniais nuo 7 ligi 8 val. vakaro.

Vaziuoti į ligoninę reikia Cottage Grove gatvės kariais iki Midway; ligoninė randasi prie pat 59 gatvės, Chicago universiteto centre. Ligonio kambario numeris 18, ant 4 lubų, o jo namų adresas yra 6829 S. Calumet Ave.

Drg. Skamarakas yra narys Chicago Lietuvių Savitarpinės Pasalpos Draugijos, narys SLA, 36 kuopos, narys LSS. Centralinės kuopos ir yra daug dirbęs darbo žmonių susipratimui, bendradarbiaudamas "Naujienose", "Keleivėje", "Tėvy-

nėj", daugiausia slapyvardžiu Laisvės Myletojas.

Draugai, aplankykite. Senas Petras.

Susirgo jaunas rašytojas

Visiems gerai žinomas jaunimo tarpe James Cherry, lietuvis rašytojas del "McKinley Park News", "Central District Progress News" ir kitų laikraščių, smarkiai susirgo šalčiu ir jau antra diena guli be pasijudinimo savo namuose, 2517 W. 43rd St.

Jo artimi draugai linki, kad greitai pasveiktų, nes šią vasarą prižadėjo jiems, kad jis parašys naujienų apie lietuvių sportininkus į šį laikraštį, kuri daugumas lietuvių skaitytų.

Patėmykit

Lietuvių Moterų Apšvietos Dr-jos "Bunco Party", neįvyko kovo 8 d., del blogo oro. Dabar yra rengiama nedėlio, 29 d. kovo Lietuvių Auditorijoje, 5 val. vakare pradžia.

Katrie turit nusipirkti tiketus minėto vakaro, tai nenumeskit, su tais pačiais įeisi 29 d. kovo. Narės, kurios pasiėmė platiniui tikietų, pasižymėkit tą dieną, kad nepamirštumėt.

Gal oras ateinantį kartą nesulaikys, nes sniegas baigiasi. Kaip pirmiau buvo minėta, kad bus su šokiais ir įvairiais pamarginimais, kviečiame atsilankyti.

Bridgeportas

D. L. K. Vytauto Draugijos įvyks šgtaikos teismas, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., kovo 13, 7:30 val. vakare.

Todel visi šios draugijos nariai, kurie dalyvavo susirinkime sausio 18, malonėkite būti kovo 13, busite liudininkais ir patirsitė apie šį taip svarbų mūsų D. L. K. Vytauto draugijos turto reikalą.

Kas tiktai turite laiko, prašau pributi, nes tai yra mūsų visų reikalas.

V. M. Stulpinas, narys D. L. K. Vytauto Dr-jos 3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Šiurpios orgijos galas

Valparaiso pasibaigė byla del gyvuliško nužudymo jaunos mergaitės vienoje jaunimo vakaruškoj.

Antradienio vakarą Valparaiso jury teismas, sudarytas iš 12 fermerių išnešė sprendimą byloje del nukankinimo 18 metų mergaitės Arlene Dravės vienoje laukinėje parėje, Gary, Ind. porą mėnesių atgal.

Ši byla sujaudino visą Ameriką ir daugeliui atidarė akis į tą faktą, kaip dabar gyvena ir kaip "linksmynai" jaunimas, vadinami "gerų tėvų vaikais", moksleiviai šią prohibicijos gadynę.

Gary įvykis savo faktais yra tiek šiurpus, kad nesinorėjo ir laikraščiuose apie tai daug rašyti, kadangi praktika rodo, jog darymas sensacijų iš kriminalo dažnai veikia neigiamai. Chicago gengtserių reklamavimas yra labai blogai paveikia į jaunimečius.

Ką tik baigtoji Valparaiso byla parodė, kad toje Gary jaunimo parėje, dalyvavo kelios jaunų vyrų ir moterų poros, ką tik vedusių ir nevėdusių. Tų tarpe buvo viena high school

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojos prašomi pirkininių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiai Naujienose.

mokinė, Arlene Dravest 18, ir baigęs high school sportininkas Virgil Kirkland, 20 metų amžiaus.

Jie du būvę neva įsimylėję, bet k, pasigėrė vynu ir mumsaino ir mergina pasijuto silpnai, tai ji lydimą Kirklando išėjo ant gonkų ir čia Kirkland pradėjo prie jos melinulis, bet, matyt, gaudamas nepatenkinamą atsakymą, smogė mergaitei per sprandą ir ta apsvaigusi krito ant žemės.

Po to Kirkland nuvilko mergaitę į automobilį ir su keliais kitais vaikais ją vežini išvažiavo, kaip aiškinama, seniečių pirkti. Sustoję ties roadhouse vieniėjo į vidų užsikasti, o pats Kirkland pasilikęs su mergina automobiliu, ją vargū dar gyvą žagino, ir paskui pasiuntė kitus savo sėbrus padaryti tą pat. Galop patys pastebėjo, kad mergina nebeįvejoja ir persiganė nugubėję pas daktarą ir patyrė, kad mergaitė jau geras laikas kaip mirusi, visi pabėgo.

Mergaitė darant skrodimą viši tie dalykai pasitvirtino: rasta jos kunas nubraižytas,

JUSŲ PATOGUMUI

"NAUJIENOS" TURI ATSTOVUS SEKA-MOSE VIETOSE

Marquette Park
TUBUCIO APTEKA
2832 W. 63rd St.

Brighton Park
B. R. PIETKIEWICZ
2608 W. 47th St.
Tel. Lafayette 1083

Roseland ir Pullman
WATCHES BROS. CORP.
52 E. 107th St.
Tel. Pullman 5950

Kai jums reikės pasiųsti pinigus Lietuvon, paduoti "classified" skelbimą ar užrašyti "Naujienas", kreipkitės į artimiausią atstovą.

PAIN-EXPELLER

Milijonai Jūsų pačių žmonių kalba

Šis kitas tikslas išimti kuo-
da vėdui taip, kaip, kaip
tenkiančiai kaip PAIN-EX-
PELLERIS. Jis naudoja jį nu-
feralium, Skanum, Kreidulio,
Galeo, Skandijū, Pelių Gili-
no, Skandamų Muskuli, Bistū-
guis, Sanių, Išeimimui, Ne-
maliu, Rematikui, Skanum,
Neuragijos ir t. t. ir greitai jį
sugrąžina neįkainojamas pa-
galbas.

Tik geriausia, kad gaus-
te tikrai, INKARO valsiuokite
ant patalo yra jaus apsaugotoja.
Savo turite brangi ir domi kop-
gūtį už dėdama su kiekviena
PAIN-EXPELLERIO banka.
Parduoda visose vaistinėse.
Kaina 35 ir 70 centų banka.

The Laboratories of
FAL RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH VILLES
BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

ATVYKSTA ARTISTO

KARUZO TEATRAS

4 dideli aktai, juokingi, stebėtinai
ir labai įdomūs. Karuza pasakys
bile kuriam žmogul kaip surast sa-
vo laimę. Jeigu turi mintyje koki
dalyką, klausk Karuzo. Jis at-
spės apie kelionę, gimus, ženatvę,
ar įsų patį, ar vyras, arba mergina
ar vaikas yra teisingi. Klausk Ka-
ruzo — jis viską žino, viską mato
ir viską pasako.

SUBATOS VAKARE
Kovo 14 dieną
7:30 v. v.

Šv. Jurgio par. svet.,
Bridgeporte

Kovo 22 dieną
West Pullman par. svet.

Kovo 25 dieną
Šv. Mykolo par. svet., North Side

Kovo 29 dieną
Šv. Antano par. svet., Cicero

ATMINK SAVO NAUDAI,
kad vesdamas visus reikalus per
S. L. Fabian & Co.
809 West 35th St.,
CHICAGO
Tel. Boulevard 0611 arba 0774
Visad sutauptysi daug išlaidų

Perkam Moringėlius ir Bonus
Skolimas pinigų ant Namų
Pardodam ir išimam visoki turta
išimam namų ir vikių vertingą
Pardam dvarnešius ir Pirkimo bei
Pardavimo Notariatus, raštus
Siunčiam Pinigus ir Laivakortes.
ATSAKANTIS PATARAVIMAS
MES GARANTUOJAM SAVO
ATLIKTA DARBA.

galvą sumusta ir baltiniai su-
krvinti. Pripažinta, kad mir-
tis įvyko del kraujo papludimo
iš priekasties žvėriškų atakų.

Bylos eiga buvo labai drama-
tiška. Kallinamas Kirkland tu-
rėjo tris garsius advokatus.
Valstija laip pat pastatė savo
gabiausius prokurorus. Laikė
bylos tapo iš padugnų išnagri-
nėta visą ta atmosferą, kurioj
jaunuomėnė pavirsta žvėrimis.
Prosektoriai užsidedę reikala-
vo Kirklandui elektros kėdės,
kaip "pavyzdį" kitiems jaunuoi-
liams ir kaip patenkinimą kitų
dukterų tėvams.

Kallinamojo gynėjai, ypatingai
iškalbusis Barratt O'Hara,
įrodinėjo, kad tai buvusi tik
"jaunų žmonių, vaikų melė",
ir tik alkoholis kaltas. Žmonių
minios laikė apgulę teismo ru-
mus per visas dienas. Galop,
antradienio vakare jury po la-
bai trumpo pasitarimo išnešė
sprendimą, kad Kirkland yra
kaltas del Arlene Graves mir-
ties ir pasmerkė jį visam am-
žiui į kalėjimą. Tačiau gynėjai
tikisi bylą perkelti į aukštesnį
teismą ir laimėti išteisinimą.

PRANEŠIMAI

Atyda Naujienų Skolinimo
ir Budavėjimo Bendrovės na-
rių.

Su pabaiga kovo mėnesio
Naujienų Spulkos knygos ir
sąskaitos turi but suvesta ir
pagamintas raportas del val-
džios auditorių.

Todel visų narių yra prašo-
ma užsimokėti užvilktais mo-
kestis ir priduoti savo knygu-
tes del patikrinimo.

T. Rypkevičia, sekretorius.

"Birutė" Choro praktika įvyks Ket-
virtadienį, vakare lygiai 7:30 val.,
Gage Park svetainėj. Visi choro daly-
viai punktučiai pribūkit. Valdya.

Krautių Lokalas 269 A. C. W. of
A. susirinkimas įvyks penktadienį, kovo
13 d. Amalgamated Centro Name, 333
So. Ashland Blvd., 7:30 val. vak.
Taipgi šiame susirinkime laikys prakla-
bą apie sveikatą Dr. T. Dundulis, bus
ir daugia svarbių reikalų. Malonėkite
dalyvauti visi. F. Prusis, sekt.

PATARIMAS

Patariam visiems lietuviams, pirkti
anglis iš Crane Coal Co., tai yra vie-
nintėlis anglių ydardas, kuris žmonėms
parduoda geriausias anglis ir apie VIE-
NA DOLIERį pigiau negu kitur.
BLACK BAND anglys tonas \$9.00
POCAHONTAS del garo tonas \$7.00
Niekur kitur negausite taip pigiai.
Telefonuokite tuojau, o anglis pri-
statysime tuojau.

Tel. Republic 8402
CRANE COAL CO.
5332 So. Long Ave.
Rekalingi agentai

ATYDAI NAMU SAVININKAMS

POPIERUOJU IR MALEVOJU
KAMBARIUS

Pigiai ir gerai padarau.

Pristatau kelėta knygu popierių, galėsite
išsirinkti 4931 atlydas, nuo 7c.
rolę ir aukščiau

K. ANDREJUN
1337 So. 50 Ct.,
CICERO, ILL.

Pianos

PARDAVIMUI grojiksli pianas,
\$850.00 vertės, rols, kabinetas ir su-
lelis, už \$65. Priimsiu \$25 cash ir \$2
į savaitę. Tel. Belmont 1334.

Help Wanted—Male

Darbininkų reikia

REIKALINGAS žmogus farmos dar-
bui.

3464 Auburn Ave.

Furnished Rooms

Tel. Roosevelt 2725

LIETUVA HOTEL

Ruimai \$1.50 ir aukščiau savaitėje.
Patogi vieta pakeleiviams.

1606 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

KAMBARYS ant rėndos, prie ma-
žos šeimynos ir geros transportacijos.
Be valgio. 1517 N. Irving Ave. Tel.
Armitage 8963.

Business Chances

PARDAVIMUI Bizniai

PARSIUDODA restaurantas, pigiai
visas arba pas.

804 W. 31 St.

PARDAVIMUI grosernė, kendžiū,
visokių smulkinių šortas, skersai gat-
vės nuo mokyklos. Parduosiu pigiai,
priežastį patirisi ant vietos.

4426 So. Whipple St.

PARDAVIMUI butėrnė ir grosernė,
iš priežasties partnerių nesutikimo.

734 W. 35 St.

Real Estate For Sale

Namų-Zemė Parduvimi

Paul M. Smith & Co.

REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE

Perkam, parduodam, mainom namus,
lotus, farmas, biznius, vieškos ryles
Nėra skurtimo apjelinkė ir kur yra at-
kas yra. Perkam notas. 2nd mortgage
ir parpinam 1 ir 2nd mortgage leig-
voms išlygomis. Teisingas ir greitas
pataravimas.

4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

North Sides vaikų draugijėls Bijo-
nelio specialė repeticija įvyks ketver-
kovo 17 d. 7 val. vak., Almera Si-
mons salėj ant Hancock ir North Ave.
Butinai visi turėję susirinkti. Generalė
repeticija su kostiumais įvyks subatoj
po pietų kaip 2:30 val. Meldžio salėj,
2242 W. 23 Place. Kvicia

Komitetas.

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.

Dienomis ar vakarais. Del infor-
macijų lauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street.

Financial
Finansai-Paskolos

PINIGAI

Mes skoliam nuo \$50 iki \$300
Neimam komisio

Nuosimtis mokamas ant neimokėtos
sumos

Finance Corporation of Illinois
Po valstijos priekūra
3804 S. Kedzie Ave

PERKAME Lietuvos Laisvės
Paskolos Bonus. Kas norite
parduoti, kreipkitės į Naujie-
nas, Box No. 1258.

Business Service
Bisnio Patarnavimas

10% PIGIAU UŽ VISA DARBA
CONSUMERS

Stogų Darbas. Greitai taisome stogus
vieškos ryles, bile kada ir bile kur.
Dyktai apskaitliavimas. Mes atliekam
geriausį darbą mieste. Kedzie 8463.

PATARIMAS

Patariam visiems lietuviams, pirkti
anglis iš Crane Coal Co., tai yra vie-
nintėlis anglių ydardas, kuris žmonėms
parduoda geriausias anglis ir apie VIE-
NA DOLIERį pigiau negu kitur.

BLACK BAND anglys tonas \$9.00
POCAHONTAS del garo tonas \$7.00
Niekur kitur negausite taip pigiai.
Telefonuokite tuojau, o anglis pri-
statysime tuojau.